

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 3 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-betűs sor egyeztet 30 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyiltatór sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyetemi
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 242.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 121.

Arad, 1908.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Péntek, április 17.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: A nemzetiségek jövő politikája.
- Válsághírek a gazdaság miatt.
- „Hallgass, kutya magyar!”
- Az aradi dráma.
- Elfogott kasszafurók.
- A kártyagrófok.
- Cincognak az egerek, mert nincs itthon a macska.
- Hoi van Krivány?
- Játékosok.
- A százados ur találkaja.
- A titokzatos tragédia.
- Férigyilkosság a vagyonért.
- Amiről beszélnek.
- Akar ön pézsi?
- Tárca: Házrombolás — zeneszóval.

A nemzetiségek jövő politikája.

— Suciú János nyilatkozata. —

Arad, április 16.

A vihar előtti csendről szóló közmondás soha aktuálisabb, soha igazabb nem volt, mint a politika mostani szünete alkalmából. Nem a tisztí fizetések körül támadt kavargásra gondolunk. Annak lecsillapítása a koalíció engedékenységétől függ, az tehát jó kezében van. Kormányválság belőle biztosan nem lesz. Nem is az önálló bank vajudó ügyére célozunk; a szállás ott sem fog halált — a közös bank halálát — okozni. Sokkal fontosabb és a jövőre való kihatásában sokkal jelentőségtejesebb kérdés az, aminek megoldását most már sokáig elhuzni nem lehet: a választóreform kérdése. A képviselőháznak szünet után megkezdődő ülészakájában okvetlenül napirendre kerül ez az ügy. Nem a mi feladatunk már most jóslásokba bocsátkozni a reform sorsának eshetőségeiről.

Annyi azonban bizonyos, hogy a szociálistákon kívül — és az előjelek szerint azokkal együtt — a nemzetiségi pártnak lesz legtöbb dolga és talán a legerősebb harca ezzel a reformjavaslattal. Dacára annak, hogy éppen tegnap olyan hírek láttak napvilágot, melyek a nemzetiségi párt eddigi agresszív politikájának mérsékléséről beszélnek. Éppen azért nagyon aktuálisnak tartottuk ebben a kérdésben és általában a nemzetiségi párt jövő magatartásának kérdésében illetékes helyen kérni tájékoztatást. Suciú János, a borosjenői kerület országgyűlési képviselője, az aradi román klub vezető titkára az *Aradi Közlöny* munkatársa előtt nagyon érdekesen nyilatkozott ezekről a kérdésekről. Nyilatkozatát, mely az aradi és aradmegyei románosság néhány lokális ügyére is kiterjed, itt ismertetjük:

— Az a hír, mintha az országos nemzetiségi párt eddigi politikáján változtatna, azt mérsékelné: *nem felel meg a valóságnak*. Nincsen ok a változtatásra, még kevésbé a mérséklésre. Mi véleményünk szerint sohasem voltunk offenzívek, sohasem voltunk indokolatlanul ellenzékiek a kormánnyal szemben. Ellenzéki álláspontunk mindig meggyőződésünkéből és céltudatos politikánkából fakadt s most van legkevésbé okunk annak elhagyására. Programunkból nem engedhetünk semmit, sőt minden jel arra vall, hogy programunk megvalósításáért és álláspontunk megvédéséért most kell majd legerősebben küzdenünk. Az általános választói jog ügye végre most aktuálisá lesz. Andrásynak, a kormánynak és a többségnek magatartása ebből az alkalomból alighanem erő-

sebb harcra szólít bennünket. Politikánkat ekkor sem fogjuk megváltoztatni, csak *taktikánk lesz agresszívebb, harcunk lesz erősebb*. Minden törvényes és alkotmányos eszközzel oda kell majd törekednünk, hogy ne csak névleg, hanem igazán általánossá legyen a választói jog. Nemcsak a saját érdekünkben fogunk küzdeni, de a demokratikus eszmék megvalósítása érdekében is.

— Milyen eszközökkel küzd majd a nemzetiségi párt ennek érdekében? És milyen eredményeket vár? — kérdeste munkatársunk.

— Minden rendelkezésünkre álló törvényes eszközzel — felelte Suciú. Nem riadunk vissza sem a *technikai obstrukció*-tól, sem a parlamenten kívüli harctól. Tudjuk jól, hogy csodákat nem vihetünk véghez. Ilyenre nem is számítunk. Hiszen még ha teljesen igazságosan és mellétekintetek nélkül alkotják is meg a választóreformot, osztják is be a kerületeket, akkor sem kaphatunk többet 100—120 mandátumnál. Az csak ijesztgető rémmese, hogy az általános szavazati jog esetén a nemzetiségek majorizálnák a magyarságot. Azt hallom, hogy ezért mindenáron a nemzetiségi kerületek számának csökkentésére törekednek. Ezt akarják elérni *Aradmegyében is*. Az ilyen igazságtalan kerületi beosztás ellen mi természetesen küzdeni fogunk. Tudjuk jól, hogy mi nemzetiségek gyengébbek, szegényebbek, kulturális tekintetben is erőtlenebbek vagyunk a magyarságnál, de mindazt, amit tenni módunkban áll, meg fogjuk tenni. Ez kötelességünk is.

Jézus utja.

Kisérlek földi utadon,
Széld Megváltó, Mesterem!
Bár az áldások utja ez,
Minden röge új kint terem,
Széld Megváltó, Mesterem.

A háborgó lélekbe is
Ültetsz égi virágokat,
Rájok a hit harmatja hull.
Amig magad szevedsz sokat,
Ültetsz égi virágokat.

Szavad nyomán enyhül a bu,
A kárhozott üdvöt talál;
Intésedre megszégyenül,
Fullánkját veszti a halál,
A kárhozott üdvöt talál.

Mint tündököl egész valód
A bűnös emberek között!
A hol igéd viszhangra lel,
Oda mennyország költözött
A bűnös emberek között.

Ámulva nézek föl reád,
Midőn a kísértő beszél;
Mert hangja meg nem tántorít:

Tudom, hogy benned Isten él,
Midőn a kísértő beszél.

És meghalnod a Golgothán
Ezután nem volt már nehéz:
Ki megvetél minden gyönyört,
Emelt láthatlan égi kéz.
Meghalni már nem volt nehéz.

Örömben, gyászban egyaránt
Engedd, hogy téged lássalak,
Mig rajtad függ tekintetem,
Lehull szívemről a salak.
Engedd, hogy mindig lássalak!

Csécsei Imréné.

Házrombolás — zeneszóval.

— Egy amerikai zenész kísérletei. —

A newyorki *World* egyik utóbbi számában hosszú tudósítás jelent meg egy Bendix Tivadar nevű zenész fölfedezéséről, amely teljességgel hihetetlennek tetszik ugyan ma még, de lehetetlennek nem mondható még sem. Bendix állítólag fölfedezte, hogy minden épület idioszinkronizálással viselkedik bizonyos hang iránt s ha ezt a hangot hegedűn vagy orgonán hosszú ideig játszzák, a leghatalmasabb épület is összeomlik tőle Bendix évek óta kísérletez már fölfedezésévé, s most büszkén jelenti ki:

— *Le tudom rombolni Newyork legmagasabb felhőkarcolóját egy hegedűvel. Ha megtalálom a hangot, az épület összedől.*

A fölfedezés érdemét nem vállalja Bendix egészen. Megemlíti Chomet franciá fizikust, aki ötven esztendővel ezelőtt állatokon próbálta ki egyes hangok erejét s már annyira haladt, hogy bizonyos hangokkal kutyát tudott ölni. Jéval később egy tudományos folyóiratban hosszú cikk jelent meg arról, hogy bizonyos hangokkal a moszkítókat is el lehet pusztítani. Egy amerikai novellairó megírta egyszer, hogy őt meg valaki egy embert orgonaszóval, s a biblijából mindenki tudja, hogy Jerikó falsi harsonaszótól omlottak össze. Ki ne érezte volna még a templomban, hogy az orgonának bizonyos hangjaitól minden porcikája megremeg? S ki ne vette volna észre, hogy bizonyos hangoktól megremeghet a fala, az ablaka és minden oszlopa a templomnak?

A fölfedező, akit a *World* munkatársa megintervjuolt, ezt mondta eddigi megfigyeléseiről:

— Mig a hang rezgése iránt érdeklődni nem kezdtem, nem is sejtettem, mekkora ereje van a zenének. Nem gondoltam, hogy például egy embert beteggé lehet tenni egy bizonyos hangnak az eljárásával. Tanulmányomat párhuzamosan kezdtem embereknek és épületeknek. Egy este egy barátom volt nálunk és új zenedarabokat próbáltunk. Egyszer észrevettem, hogy barátom hirtelen elsápad s ugyanakkor a szobában levő tárgyak énekhanghoz és rezgés-

— Milyen szerepet fog játszani ebben a küzdelemben az aradi nemzeti klub és hogyan áll ez ellen a klub ellen indított hatósági eljárás? — kérdezte munk társunk.

— Az aradi klub munkája erősen folyik — válaszolta Suciú. — Hogy a küzdelmet és az esetleges új választásokat innen intézzük-e, az még nem bizonyos. Lehet, hogy innen, lehet, hogy Budapestről, de a legvalószínűbb, hogy több helyről. A parlamenten kívüli agitációnak és az egyes kerületek szervezésének intézésében valószínűleg nagy szerepe lesz az aradi klubnak. A klub aktái különben még mindig a mentelmi bizottság jelentései között vannak, a Ház elé még nem kerültek. Ez az egész hatósági eljárás hamis nyomon indult. A kihágási bíróság azt hiszi, hogy mi itt a februári megnyitón politikai gyűlést tartottunk, politikai együletet alakítottunk, vezetőket választottunk stb. Mi pedig csak megbízást kaptunk az országos nemzeti párt részéről egy klub alakítására, új politikai egyesületet nem alakítottunk. A hatóság eljárása csak politikai üldözés, melyet mi már megszoktunk, de amely minket szándékunktól el nem térít. Ha megbüntetnek, elviseljük, ha bezárnak, el-tűrjük, de küzdelmünket továbbra is folytatjuk.

Válsághirek a gázsiemelés miatt.

Kormánybukás, vagy kompromisszum?

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, április 10

A tisztí fizetésemelésnek még mindig megoldatlan kérdése ma a bécsi és budapesti politikai körökben válsághireknek lett okozójává. Azok az ellentétek, melyek egyrészt a magyar és a közös kormány, másrészt a koalíció és a korona között vannak e kérdésben, hir szerint annyira kiélesedtek, hogy ha még sokáig megoldásra nem találunk, vagy a közös kormánynak, vagy a magyar kormánynak lemondására fognak vezetni.

hes hasonló sajtó hallattak. Rémülten tettem le a hegedűt, de aztán többször eljátszottam még ugyanezt a hangot. Barátom mindannyiszor el-sápadt és rosszul lett, a szobában lévő tárgyak rezegtek. Ekkor kezdtem a hang hatását épületeken is tanulmányozni s évek óta minden szabad időmet is ezzel töltöttem. Most meg vagyok róla győződve, hogy nyolc hónaptól egy esztendőig terjedő idő alatt Newyork legnagyobb házát is rommá játszathatom. Halmboltznak a hang erejéről szólo elméletének felhasználásával megkezdtem a kísérletezést és sokat számolgattam, míg végre valóságos eredményt elérhettem.

Mikor fából vagy kőből épült templomban játszottam, miadig észrevettem, hogy az ablakok, az oszlopok és más készülékek meg-megrezegnek. Ezt a rezketést könnyebben elő lehet idézni modern szerkezetű épületekben s én meg vagyok róla győződve, hogy nincsen olyan épület Newyorkban, amelyet le ne tudnék rombolni, ha elég zenészem és elég időm lenne hozzá. Minden épületnek van egy bizonyos ellenséges hangja, amelyet domináló hangnak nevezek. Egy fűlhőkarcoló domináló hangjának a megállapítása a feladatok egész tömegének a megoldását követeli. Egy helyiség vagy egy épület reagál egy hangra, esetleg másfél hangra, ha egy nem elég erős.

Ennek pedig több oka lehet: a helyiség alakja, az épület alakja és szerkezete. A kü-

(Mit akar a király?)

E hírek szerint Kossuth Ferenc mult-kori audienciáján nyíltan kijelentette a király előtt, hogy a függetlenségi párt mai hangulata mellett a katonatiszti fizetések felemelése nemzeti engedmények nélkül keresztülvihetetlen. Az uralkodó ezzel szemben azt a kívánságát fejezte ki Kossuth előtt, hogy a gázsiemelés kérdése minél előbb megoldassék és Aerenthal báró külügyminiszter minapi budapesti útja alkalmával is teljes nyomatékkal hangsúlyozta, hogy a „császár“ elvárja a magyar koalíciótól, hogy az számol a hadsereg kívánalmaival és ezt a kérdést nem hozza összefüggésbe a katonai kérdésekkel. A magyar kormány el is ismerte a hadsereg e követelményeinek jogosultságát, de rámutatott a függetlenségi pártnak ez irányu „határozott“ állásfoglalására.

(Licitálás.)

Dacára e határozott álláspontnak, mely a gázsiemeléssel most tudni sem akar, bécsi politikai körökben mégis biztosra veszik azt, hogy a gázsiemelés ügyét a koalíció és a közös kormány kompromisszummal fogják elintézni. Bécsi hírek szerint azzal fogják kivenni a koalíció méregfogát, hogy a gázsiemelést nem kéri — mint tervezve volt — visszamenőleg 1908 tól, hanem „csak“ 1909. január elsejétől. Ez a magyar budgetre nézve három millió korona megtakarítást jelentene. Beleegyezne még a közös kormány abba is, hogy a delegációkat ne májusra, hanem a nyár közepére halasszák. Őszig várni azonban sem a király, sem a közös kormány nem hajlandó. Ha mindezzel az „engedménnyel“ a függetlenségi párt nem érné be, akkor a közös kormány még egy más megoldási módot is felajánl. Ez abban állana, hogy a hadügyi vezetőség most csak a katonatiszti fizetésemelést kérné, a legénységi zsoldnak tervezett több milliós emelésétől pedig egyelőre elállna, de a legénység helyzetének ném! javítását már most követelné.

Ilykép tervezik politikai körökben a fenyegető válságnak megoldását. A kompromisszum megvalósulásában Bécsben főképen azért biznak, mert ismerik a füg-

lönöséget több templomban, színházban és más középületben próbáltam ki.

Ezután leírja Börd x az E G és B hang erejének egymáshoz való arányát és így folytatja:

— A Trinity templomban egy hónapnál hosszabb időig kísérleteztem, míg megismerhettem az épület idioszinkrásiáját, s ekkor megtudtam, hogy a domináló hang az E. Sok, sok napig tartott, míg rájöttem, hogyan kell ezt a hangot játszani, hogy hatását éreztethesse. Azután matematikai számítások és rezgések megmérése alapján, a mit külön erre a célra szerkesztett készülékkel végeztem, följegyeztem a rezgések számát és terjedelmét, akkor aztán megállapítottam: hogy a templom tíz folyosójának mindegyikén négy embert kellene elhelyezni egyenlő távolságban, hegedűvel; majd a tizenegyedik folyosó átugrásával a tizenkettediken ismét négy embert és így tovább, minden másodikon négy embert, föl egészen a háztetőig. Hozzávetőleges számítás alapján kijelenthetem, hogy öt nap alatt megrendülne az épület s ezután két vagy három héttig kellene még játszaniunk, hogy egészen összeomoljon.

Bendixen kívül más is van még Newyorkban, aki a zene romboló hatását tanulmányozza: Karl William, az Első Presbiteriális Templom orgonása; eddig a saját templomának és egy tengerparti templomnak a domi-

getlenségi pártnak az egyedüli kormányzás után való törekvését. Már pedig ha a függetlenségi párt a kormányra vágyik, — amit lapjaiban nyíltan hirdet — akkor aligha fog most néhány millió korona miatt kormánybukást rendezni.

„Hallgass, kutya magyar!”

Elitelt magyarfaló.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Arad, április 16.

A fővárosi orfeumban hetek óta produkálja magát Namzel János műkerékpáros, akit fivérével együtt a színlapon Narow B:uder néven hírdetnek. Az artistának, mielőtt az orfeumban fellépett, kihívó magaviselete és magyar-ellenes kirohanása miatt nagy kávéházi botrányban volt része, amely most eliteltetésével végződött.

Március közepétől egy napon Namzel János megjelent az Orfeum kávéházban három kutyával, amelyek ide oda szaladgáltak és a vendégeknek különféle kellemetlenségeket okoztak. Néhányan figyelmeztették az artistát, hogy a rendőrség tilalma folytán a kávéházba kutyákat hozni nem szabad.

Namzel erre éktelenül szitkozódni kezdett és a magyar nemzetet becsmérlő kifejezésekkel illette. A vendégek megbotrányozással hallgatták a cseh származású kerékpáros gyalázkodását és Gyula yula kereskedő, aki szintén földtanuja volt Namzel kifakadásainak, hangosan tiltakozásának adott kifejezést az artista botrányos viselkedése felett.

Namzel dühe most még fokozódott és rákialtott Gyulaira:

— Schweige, du Hundsmagyar! (Hallgass, kutya magyar!)

Gyulai erre felemelkedett helyéről és az artistát pofon ütötte, mire az öklével Gyulának arcába sujtott, úgy, hogy Gyulai szédülten esett össze és a szenvedett sérülések miatt egy héttig ágyban fekvő beteg volt.

Gyulai a magyarfaló artistát a durva támadásért feljelentette és letartóztatását kérte azon az alapon, hogy szerződése az Orfeummal április végén lejár és Namzel külföldre távozik.

náló hangját találta meg. Meg van róla győződve és szívében hirdeti, hogy ha ezeket a hangokat hosszabb ideig játszanak a két templomban, előbb az ablakok törnének ki, azután a falak omlának össze, de úgy, hogy kő követőn nem maradna. Arra a kérdésre, hogy melyik hangszer hatása a legrombolóbb, ezt felelte Karl:

— Orgonaszóval sokkal gyorsabban el lehet pusztítani egy épületet, mint hegedűvel. A trombita pedig, amelynek recsegő, harsogó hangja van, szörnyű rombolást vihet véghez. Mikor a templom telve van, sokkal nehezebben éreztetődik a domináló hang hatása, mint ha üres, mert minden ember magához vonz valamit a hang erejéből s ilyen módon az erőnek körülbelül a fele elvész. Meg vagyok róla győződve, hogy Newyorkot tönkre lehetne műszikálni. Mivel sohasem kísérleteztem hegedűvel, nem tudom, mennyi időig tartana egy épület lerombolása, de abból is, amennyit már tudok a hang erejéről, mondhatom, hogy sokkal hamarabb lehetne lerontani, mint megépíteni. Természetes, hogy minél több a zenész, annál gyorsabban megy a rombolás és én szeretnék összegyűjteni egy megbízható zenész hadsereget, hogy hozzá fogjak ehhez a kísérlethez.

Turner K. H., a General Acoustic Company elnöke, aki Bendix és Karl kísérletét megvizsgálta, ezt mondja a domináló hang erejéről:

Ma foglalkozott az ügygel az V. kerületi járásbíró és Namzelt könnyű testi sértés vétsége miatt hat napi fogházra ítélte, letartóztatását azonban nem rendelte el.

Az aradi dráma.

Mezei Vilmost fölmentették.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 16

Mezei Vilmos ügyében az esküdtszírság ma folytatta és befejezte a tárgyalást. Az esküdtek elé a következő kérdést terjesztették:

Bűnös-e Mezei Vilmos abban, hogy 1908. évi január 15 én este fél hét óra tájban, szándékosan, de nem előre megfontolt szándékból a bűnjelt képező s őésre alkalmas forgópisztolyból kétszer egymásután Duma Lázár sértettre reá lött s ezáltal a bűncselekményt megkezdte, de be nem végezte, mert a lövések sértettet nem találták s annak halálát nem okozták?

A kérdés felolvasása után Pogonyi Nándor kir. ügyész mondotta el vádbeszédét, amely után Krenner Zoltán dr. védő nagyszabásu beszédben fölmentést kért. Meghatóan adta elő Mezei Vilmos élettörténetét, szerelmét, nagy lelki küzdelmelt és hosszasan fejtegette, hogy Mezei a cselekmény elkövetésekor nem volt beszámítható állapotban. Beszédét így fejezte be:

— Elvetemült gonosztevő ez az ember, vagy az elborított öntudat áldozata? Őni akarta, vagy pedig a társadalom nevében pallost emelt, hogy a családi tisztaságba törő orgyilkos piszkos üzelmelt megbüntesse? És Őnök — esküdt uralm — mit óhajtának inkább, azt-e, hogy a Duma Lázárók fajtája vérszemet kapjon, vagy hogy a Mezei Vilmosok megindokolt szenvedélyei az erkölcsi világrenddel összhangzásba hozassanak? Mi inkább érdeke az összes emberiségnek, az-e, hogy a családi becsület egy bűnös formájú cselekedet árán is tiszta fénybe emeltessék, vagy pedig, hogy a becsület háttérbe szoruljon és a büntető törvénykönyv ridegsége ünnepi tort üljön egy szerencsétlen ember felett?

Tegyék lehetővé, — esküdt uralm — hogy Mezei Vilmos felemelt fővel és felemelt lélekkel, az Őnök kegyelméből és irgalmából új emberré születve térhessen vissza az életbe,

— Semmi kétség sem lehet annak a lehetőségében, hogy mindenütt van egy domináló hang. Ezt száz meg száz kísérlet bizonyítja, de hogy a domináló hang erejének korlátja lenne, azt csak egyetlen egy esetben tapasztalták. Dickson professzor, londoni tudós mondta el egyszer, hogy egy kísérletnél teljes eredménnyel megtalálják egy épület domináló hangját. Egy leégett gyárnak a kéményével kísérleteztek. Készítettek egy hatvan láb magas hegedűt, amelynek hatalmas vonóját gépezet mozgatta. Hosszas kísérletezés után megtalálták a kémény domináló hangját, s miután a hegedű néhány óra hosszat szakadatlanul ezt huzta, a kémény összeesett. A domináló hang titka az a rezgés, a mely mindenütt jelen van. A világosság, a hang és a szín is rezgések eredménye. E világ minden, minden rezeg, még a látszólag élettelen asztal és szék fája is. Ha olyan rezgést produkálnak, amely teljesen egyezik a jelenlévő tárgyak rezgésével, akkor megtalálták a domináló hangot.

Eddig van a World cikke. Kalandos és valószínűtlen a laikusnak, de a szakember esetleg lát benne valamelyes komoly igazságot, hiszen Bendix, Karl és Turner nemcsak föltevésről, hanem sikerült kísérletről is beszélnek. Annyi bizonyos, hogy ha nem is igaz a nevezetes felfedezés, nagyon érdekes legalább.

amely munka, a munkába, amely élet. — Mondják ki, hogy Mezei Vilmos nem bűnös!

Az esküdtek a feltett kérdésre nemmel feleltek, mire a törvényszék a Bp. 373 §-a alapján fölmentette és azonnal szabadlábra helyezte. A fölmentő ítélet kihirdetése után Mezei az esküdtek felé fordulva így szólt:

— Köszönöm esküdt urak, kegyelmüket.

Az ítélethirdetés nyilvánosan történt. A nagyszámú közönség a fölmentést hangos éljenzéssel fogadta.

Elfogott kasszafurók.

Tettenért gonosztevők.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 16

Egy budapesti rendőrelőőr éberségének köszönhető, hogy ma sikerült kasszafurásról nem adhatunk tudósítást. Budapest tolvaj- és betörőnépe az utóbbi időben erősen nekibátorodott és közismert srenkerek, akik már lakásnyitással is beérték, ujabban az erősebb és nagyobb munkához térnek vissza, sőt a kasszafurással is kísérleteznek. Ezek után teljes biztonsággal meg lehet jövendőlni, hogy már legközelebb Budapesten kasszafurás fog történni. Mert az ilyen esetek nem szoktak egyedülállóknak lenni és egyik követi a másikat.

Szente István rendőrelőőr az éjjel Tóth VII. Mihály 1401. számú rendőrrel a Kálvária-tér környékén cirkált. Az Örmölygy utcában láttak három embert, akik összebujva tanácskoztak.

Az ellenőr reájuk ismert, három veszedelmes betörő. A tanácskozó társaság tagjai voltak: Káplár János, egyike Magyarország leg hírhedtebb srenkereinek, aki már sok évi fegyházat ült betörésért, pénzhamisításért és hasonló bűntettekért. Liebermann Gyula méltó betörőtársa az előbbinek, aki betörésekért nyolcszor volt büntetve és csak nemrég szabadult ki és Szalay Gyula, szintén jól ismert betörő, de a két előbbihez képest csak inas.

Az ellenőr a rendőrrel visszahúzódott és távolról figyelte a betörőket. Ezek még rövid ideig tanácskoztak, azután megindultak a Kálvária-tér felé.

Az ellenőr és a rendőr, a házak falához és a palánkokhoz szorulva, távolról követték őket és gyakran el kellett rejtődniük, mert a betörők visszaneztek.

A Kálvária-tér 19. szám alatt van Lindenfeld Dávid festék- és zsiradékkereskedése, ennek üzlete előtt a betörők megállapodtak. Anélkül, hogy felszárták, vagy feltörték volna, felhúrták a vasredőnyt és Káplár János bement az üzletbe.

Szalay az u'casarokra ment, hogy ottan figyeljen, Liebermann pedig az ajtó előtt maradt. A rendőrelőőr a rendőrrel most rajtuk ütöttek, de a kívül maradt betörők elszaladtak és miután Liebermann a jobb fogás, Szente ellenőr ezután vetette magát és hosszas hajszát követően el is fogta. Szalay megugrott.

Ezalatt Tóth rendőr lehuzta a redőnyt és a kalitkában fogta el a másik jómadarat, aki a hordók és ládák közé bujt és csak hosszas keresés után sikerült előkeríteni.

Az üzletből a betörők semmit sem vittek el, csak a Wertheim-szekrény megfurásával voltak elfoglalva. Hét helyen furdák meg a szekrényt és már közel voltak ahhoz, hogy kinyissák, amikor a rendőrök rajtuk ütöttek.

Beismerték, hogy már este mentek be a boltba, ahol szeriatuk a kasszában nagyobb

összegnek kellett lenni, mert úgy tudják, hogy Lindenfeld elseje és tizenötödike közül hajtja be követeléseit.

Éjfélig dolgoztak, amikor az őrt álló Szalay vészjelt adott. Rendőrök jöttek arra. Erre kiugrottak a boltból. Később visszamentek, pedig Liebermann nem akarta, mert megmondta, hogy fahagyott munkát újra kezdeni sohasem jó, mert szerencsétlenség jár a nyomában. De Káplár erősítette, hogy egyik-két furással kinyillik a kassza. Így kerültek bajba.

A főkapitányságon Liebermann és Káplárt letartóztatták, Szalayt pedig keresik a detektívek.

A kártya-grófok.

Párisból kiutasított magyar mágnások.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 16

A magyar név nagyobb dicsőségére két magyar gróft hazárd játékbarlangok létesítése miatt kiutasították a francia fővárosból. A kinos ügy főhőse Festetich Andor gróf, egy kalandos életű magyar mágnás, a volt földmivelésügyi miniszter fia, másik szereplője pedig Száray Tibor gróf, aki szintén előkelő főúri család sarja.

Festetich Andor gróf egész Európában ismeretes különféle botrányok, szédelgések és csalások révén. A fiatal mágnás évekkor elszökött Budapesten élt, ahol nagyon könnyelmű és pazarló életmódot folytatott, míg végre egy szégyenletes botrány miatt kellett a fővárosból eltávoznia.

A gróf ugyanis sűrűn eljárt a Fodor féle vívóterembe, amely a sportlúzó főúraknak egyik találkozóhelye volt. Itt történt, hogy egy előkelő sportsmannak a pénztárcájából ismételtelen nagyobb összeg eltűnt. A tolvajt a legélesebb megfigyelés mellett sem tudták kideríteni. Ekkor a károsult főúr több barátjával össze beszélve, azzal a fogással élt, hogy a tárcájában levő néhány bankjegyet megjelölte és úgy ment el a vívóterembe. Mikor a kabátját felvette és a tárcájába nézett, ismét hiányzott egy nagyobb összeg. Fodor kérésére az összes jelen voltak engedték, hogy megmotozzák őket, egyedül Festetich gróf tiltakozott a gyanúsítás ellen. A vívómester azonban kikutatta a gróf zsebeit és megtalálta nála a megjelölt bankjegyeket.

A leleplezett gróf könyörgésére a meglopott ur kegyelméből nem tett feljelentést ellene, de követelte, hogy Festetich gróf nyomban hagyja ott Budapestet. A gróf engedett és Bécsbe költözött, ahonnan több rendbeli család elkövetése miatt csakhamar kiutasították.

Innen a gróf Párisba ment és Marguet-val, a hírhedt nemzetközi szélhámossal, aki egy ideig az ostendai játékbank igazgatója volt, lépett összeköttetésbe és elhatározták, hogy játékházakat rendeznek be. A tervet végre is hajtották, de épen abban az időben Clemenceau francia miniszterelnök teljes szigorral sújtotta le a hazárdjátékokra és a rendőrség sorra bezáratta a kártyabarlangokat.

Festetich gróf ekkor Száray Tibor gróffal lépett szövetségre és titkos játékbankokat nyitott. Ez az üzlet egy ideig jól jövedelmezett, de a detektívek rövid idő múlva ezt is felfedezték és a tulajdonosokat a rendőrségre vitték.

Nagy meglepetést keltett, mikor ezek magyar grófként mu atkoztak be. Eleinte nem is akartak nekik hinni, de a rendőrség a konzulátus segítségével megállapította személy-

aronságukat és aztán kiutasították őket Páris területéről.

Az ügyet eleinte a francia rendőrség is titokban akarta tartani, de a lapok nyomára jutottak és megírták a kiutasítás történetét. A két gróffal együtt kiutasítottak még egy K. dr. nevű színházos magyar orvost, aki *Lui* báró néven szerepelt a francia fővárosban, de állítólag Horváthnak hívják és egy magyar alispán fia.

Magyar főúri körökben a nyilvánosságra hozott botrány nagy konsternációt keltett.

Cincognak az egerek, mert nincs itthon a macska.

Fejmosás a városházán.

*

Szinügyerek mulatsága.

*

A templomokban ma a katolikus egyház szer-tartása szerint tizenkét aggastyánnak mosta meg a lábát a legfőbb egyházi méltóság. Jelképeül annak, hogy a Mester alázatos még a tizenkét tanítvány-nal szemben is. A profán világban ez megfordítva van. A szinügyi bizottságban például, ha nem épen tizenketten vannak is az öregek, de annyit mond-hatunk, hogy alapos fejmosást végeztek. Okos em-ber ez a *Szendrei Mihály*. Érezte a bőjti szelet s elszellett a mai ülés elől. Elküldötte a szinügyerek ülésére alteregóját, *Kulcsárt*. Egyben jól ki-tanította az inas-combos villámhárítót. Mindenekelőtt arra kérte a polgármestert, hogy tekintettel a direk-tor távollétére, halassza el az ülést. No több se kellett. Majd ilyen kedvező alkalmat elszalasztanak! Mihelyt megtudták, hogy a direktor nem jön el, a jelenlevők mindegyikének egy sereg kérdezni, mon-dani, interpellálni, felelősségre vonni, stb. valója volt.

Szendrei pedig legyen okos s máskor ne árulja el a szinügyi bizottság páholyában, hogy elutazik. Mert ezek a vidám urak már otthon rengeteg hosszú papírsze-letekre leírták a bűnlajstromot, amelyet felolvasandók voltak s mind kifejezte rendkívüli sajnálkozását a fölött, hogy a kedves és szeretett direktor ezt sze-mélyesen nem hallgathatja végig.

Ha a macska is jelen van.

A kis hamisak amikor érzik, hogy Szendrei nek mind a négy szeme rájuk van függesztve, akkor va-lamennyi szinügyőr olyan puha mint az írósvaj. Ke-nyérre lehetne kenni őket. Ha ötven percentes helyár-felemelést kér például, akkor egyhangulag helyben hagyólag bólintgatnak. Ha azt mondja, hogy ő leg-pontosabb direktor mert szerződési kötelezettségéhez híven minden hónapban beterjeszti a műsort s azt be is tartja, akkor a legékezebb szavakkal dicsérik. Akkor a *„Nincs valami elvámolni valója“* el-len senkinek sincs kifogása, még előzetesen sem, az előadásokról pedig az elragadtatás hangján szólnak. Valósággal hízalják a direktort, úgy hogy Szendrei azért hivatta olyan gyakran össze a bizottságot, mert olcsó hízaló kurát akar tartani.

Nagy izadás a városházán.

Milyen másképp folytak a dolgok ma. Kulcsár va-lóságos vércseppeket izdadott. Mintha kinyadonlett volna, úgy gyöngyözött a verejték rajta, amint a szinügyerek a direktorát munkába vették s ő rajta keresztül üzentek olyanokat neki, hogy a haja is égnek állt tőle. Fel is schajtott az ülés végén a színház gaz-dája:

— Ezek azok a vidám szinügyerek, ez szin-ügyi bizottsági ülés? Ehhez képest a színházi vér-törvényszék valóságos lakodalom.

Amint a szinügyi bizottság érezte a feszte-len-séget, mindazt a sok panaszt és keservet, melyet hónapok során magukba fojtottak a bizottsági tagok,

ma egy iramban leadták, mintha mindegyikük azt mormolta volna magában: *Diem et salvavi animam meam.*

Megkezdődik a cincogás

Mülek Lajos dr. kezdte a sort. Belenyult a ka-bátja belső zsebébe és egy hosszú papírost vett ki belőle.

— Szendrei bűnlajstromát akartam bemutatni — szölt mosolyogva, de látom, hogy nincs itt, majd inkább máskor.

— Oh kérem, csak tessék, biztatták a többiek, talán nem is annyira *Mülek*, mint inkább a maguk kedvéért.

— Jó, hát kezdjük — mondotta legridegebb hangján a szinügyi bizottság legvidámabb tagja, *Mü-lek* dr. és sandán *Kulcsár*ra kacint, kémlelve, vaj-jon a szerencsétlen direktori megbízott nem ajult-e el?

„Nincs valami elvámolni valója?“

„Vig özvegy“.

„Varázskeringő“.

„Patachon“.

„Varázskeringő“.

„Vig özvegy“.

„Van e valami elvámolni valója“.

— Mi bajod Lajos? — szölt ijedten *Mülek*-féle fordulva a polgármester.

— Nekem semmi, csak az aradi színház mű-sorát olvasom fel.

— Ugye, hogy ebbe bele lehet bolondulni? Ilyen darabokat adnak sűrű egymásutánban s ezért tőlünk bérlőktől pénzt vesznek el. Egyáltalában nem mehetünk színházba. Nem teszünk egyebet, mint hogy a jegyeket eladjuk Péternek és Pálnak. Ez ellen orvoslást kérek.

— Igaza van, igaza van — zugja a bizottság mosolyogva, mert maguk is komikusnak találták a dolgot.

— Ez csak az eleje. Jön még több is. Azt sze-retném tudni, hogy mire való a sok bucsufelléptető? A jó színészt szívesen látjuk a színpadon is, a ros-zszat még bucsuzásakor sem sajnáljuk. Ez nem más, mint csunya reklám. Ha még a bucsuzó színész ré-szesednék a bevételből, de a direktor szedi le a tej-felt. Tiltakoztunk a jutalomjáték ellen, tiltakozunk a bucsufellépések ellen is.

— Mi is — hebegte a malomkő közé került *Kulcsár*, aki ilyen csatát még soha sem állott s nem tudta hirtelen, kinek adjon igazat. A bizottságnak, vagy a direktorának.

— Majd megmondom az igazgató urnak és ha-talmas zsebkendőjével néhány liter vizet törölt le homlokáról.

— Menjünk tovább — dörögte irgalmatlanul *Mülek*. Mindenki azt hitte, hogy most Szendreit az aradi nemzeti színház elszakasztásával fogja megvá-dolni. Halotti csend támadt a teremben, mint a nagy viharok kitörése előtt szokott lenni.

— *Miért nyomtatják vastag betűvel a te-norista nevét a szinlapra*, mi az, vendég, vagy külömb ember, mint a többi színész?

Mülek folytatta:

— Van még itt sok kérdezni való feljegyezve, de megvárom az igazgatót.

A többi egerek.

Ezt leste *Nemes* Zigmund dr. Azonnal átvette a szót s emígyen kérdezett:

— Vajjon adják-e délutáni előadásba a *„Nincs valami elvámolni valója“* című darabot.

— Nem adjuk — nyögte *Kulcsár*.

— Hát csak ezt akartam tudni. Mert a külvá-rosi szobalányok és varrónők erkölcsé nevében tilta-koztam volna ellene.

— Te Zsiga, seimáskodik *Mülek*, azok többet tudnak, mint ami abban a darabban van!

— Az nem baj, de legalább a színházban ne hallják.

Nemestől *Lukácsy* Lajos vette át a szót.

— Nincs más egy felvonáson darabja a direk-tornak, mint a *„Karácsonyi vers“*, miért adják ezt már harmadszor az idén?

— Műsorzavarok, zavaros műsorok, Hunyadi-rekedt, nincs partitúra stb. stb., ilyen artikulálatlan szavakat ejtett ki a testes villámhárító s megsem-misülve hanyatlott hátra a széken.

Az öreg ágyu még azonban nem sült el. De már ott lobogtatta *Variassy* polgármester a gyújtó-csővát az igazgatóval kötött szerződés alakjában. Ki-terítette maga elé a vastos füzetet, feltette a pápa-szemét s a kérdések zuhatagát öntötte az izzadt-ságban fürdő *Kulcsár* nyakába, aki a helyett, hogy lehült volna, a hideg tustól valósággal megfőtt, öszetöpörödött.

— Miért nem terjesztik be a nyári társulat névsorát, mikor az február elsején esedékes, mért nem mutatják be a heti műsort, mért nem adják a bizottság tudtára a műsorváltozást, miért nem ismerjük a pótdarabokat — s ehhez hasonló kelle-mességeket sorolt fel a galambszívű polgármester, a kire átragadt a szinügyörök kérdező tüze.

— Mondjuk ki határozatilag, fejezte be filippi-káját, hogy ha az igazgató a szerződés megfelelő-pontjainak nem tesz eleget, akkor mi a megfelelő-pontok szerint fogunk eljárni.

Ekkorra *Kulcsár*ból már csak egy zsirfolt volt látható az asztal alatt.

Kámforra vált és eltávozott. Mint értesülünk, a városházáról egyenesen a táviró hivatalba ment s a következő sürgönyt menesztette Szendreinek:

Szendrei szinigazgató

Budapest.

Metropol-szálloda.

Szinügyi ülésen voltam. Várom rész-vétlét.

Kulcsár.

A százados ur találkája.

Elitelt cukrászkisasszony.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, április 16.

Egy elegánsan öltözött, feltűnően szép fiatal leányka állott ma a budapesti kir. törvényszék előtt. Nagy volt a büne. A múlt hó elején egy fess huszárszázados lakásán töltött egy órát és amint előadja, maga sem tudja mikép került a kapitány órája hozzá. Véletlenül elvitte.

Lenkény Erzsébetnek hívják a leányt, aki a legelőkelőbb budapesti cukrászdában volt al-kalmazva. A kapitány minden délután ott ká-vézott és kitarító udvarlás után szánta el ma-gát arra, hogy felmegy a tiszt lakására.

Amikor az első édes pásztoróra véget ért, *Kovács* János századost kellemetlen meglepe-tés érte. Az anygallal együtt eltűnt 400 ko-ronás értékű aranyórája is. A rendőrségen fel-jelentést tett a leány ellen, akinél tényleg meg-találták az eltűnt órát.

Sárkány bíró elnöklete alatt ma tárgyalta ez ügyet a budapesti kir. törvényszék. A vádat Nagy Béla dr. alügyész képviselte. A tanuként megjelent kapitány a tárgyalás megnyitása után érdekes kérelemmel állott a bíróság elé.

— Egy kérésem volna tekintetes királyi törvényszék.

— Ne tessék megbüntetni a kis leányt. Én visszavonok mindent. Talán el sem lopta, csupán meg akart tréfálni.

A bíróság azonban nem hajlott a ké-résre.

— Hát tényleg tréfából vitte el az órát? — kérdezte az elnök.

— Nem nagyságos uram, én elloptam — volt a válasz.

A bíróság a töredelmes balsmerést és a számos enyhítő körülményt figyelembe véve, csak három heti fogházra ítélte az óratolvaj leányt.

A nap furcsaságai.

Zsöllér pár husz gyerekkel.

Az utóbbi időben a szegedi bíróság ervvadászatért több ízben érzékenyen megbírságolta Török Pál földmivest, aki a várostól Csöngölén öt holdat bérel. Török Pál megunta a sok bírságolást és könyves szemmel protestált ellene.

— Nem vagyok én rossz ember, kapitány ur, ne huzzon rám olyan sok büntetést azért a kis nyulpecsenyéért.

— Hát nem tudja kend, hogy tilos dolgot eszelekedett?

— Kapitány ur, csak azt tettem, amit minden ember megeselekedett volna az én helyzetemben. Télviz idején nagy a nyomorúság az én gulibamban. Ha kitekintek a guliba ablakán, a pecsenyének való itt van a szemem előtt: a nyul rám néz és integet a fülével, itt vagyok, löj le és egyetek meg a gyermekeiddel. Mert tetszik tudni, némelyik iskolában nem nevelnek annyi gyermeket, ahánynyal engem megáldott az Istenem.

— Hány gyermekkel áldotta meg?

— Husz kis cseléddel.

— Mind életben van?

— Tizenheten élnek.

— Hány esztendő?

Ötven esztendő vagyok és huszonkét éves koromban nősültem, a feleségem tizenneve éves volt akkor... Husz gyermekünk volt. Három meghalt, tizenhét él. A tizenhét közül az ötödik született leány, de már férjhez ment.

A tanak elmondták, hogy Török egyébként talpig becsületes, józan, családját szerető ember, aki az önfeláldozásig dolgozik, hogy ellartsa a gyermekeit. A város bérföldjén háza sínesen, fonott sövényből készült tapasztott gulibamban lakik a népes családjával. Folyton egymás között vannak, de ha véletlenül városi ur vetődik a bérföldjükre, a gyerekek sorba állnak, mint a katonák és élénklük a *Himnusz*-t. A fiúk tizenhatan vannak... Török Pál az egyetlen magyar az egész szegedi határban, akinek tizenhat élő, egészséges fia van és valamennyi munkásnak és katonának való egészséges anyag.

Kutyahistória.

Egy pesti ur nemrég elvesztette hosszú, selyemszőrű kutyáját. A kutyát egy vásárcsarnoki teherhordó találta meg, aki elvitte magával egy kocsmába és ott ebédet adott a gyönyörű állatnak. A kutya étvágytalannak látta az elébe rakott ételt, amikor a kocsmába belépett a teherhordónak három barátja, akik egyértelműleg odanyilatkoztak, hogy a kutya sokkal szebb volna, ha meg lenne nyírva. Egy óra múlva a pincsinek tényleg kezdtek szép selymes bundáját és a művellet elvégzése után a megtaláló hazavitte az állatot lakására. Elképzelhető azonban, mennyire megörült másnap, amikor az utcasarkon a következő hirdetést olvasta: „Eveszett egy selymes, hosszuszőrű nőstény uszkar, mely Mirza névre hallgat. A becsületes megtaláló, aki visszahozza, 100 korona jutalmat kap.” A munkás visszafordult és rákiáltott kutyájára:

— Mirza!

Es csakugyan a kutya csaholva dörgölődött lábához. A „becsületes megtaláló” természetesen első dolga volt a kutyát a jelzett címre vinni. A kutya gazdája éppen odabaza volt. Mily nagy volt azonban elsőrnyködése, a mikor kedvence kutyáját ily barbár módon, disztól megfosztva látta viszont. Es amikor még a „becsületes megtaláló” a 100 ko-

ronát is kérte, akkora haragra lobbant, hogy a 100 korona helyett hatalmas pofont utalványozott ki a munkásnak, aki azt hivatása természetéből kifolyólag kétszeres erővel adta vissza. Végül is a rendőrségnek kellett közbelépnie. A munkás azonban nem hagyta annyiban az ügyet és most a kerület békebirája lesz hivatva eldönteni, vajjon jár a kutya megtalálójának száz korona, vagy sem.

Hol van Krivány?

Az aradi ügyészség nyomozása.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 16.

Még élénk emlékezetben van az a merénylet, amelyet *Krivány* János, Arad-vármegye volt gyámpénztárnoka ez év január huszonötödikén követett el neje ellen a galsai szőlők között. A hirhelt sikeresítő csak a múlt év tavaszán szabadult ki a fogházból, ahol nyolc évet töltött. Egy ideig Aradon tartózkodott, majd októberben harmadszor is megnősült, elvette *Lui* Matildot, Kaltenhuber József kéményseprő elvált nejét.

Az utóbbi időben a házaspárnál állandó volt a civakodás és a családi perpatvar, amelynek valódi okai eddig kiderítetlenek. Egy napon Krivány nejével együtt kiment Galsára, ahol az asszonynak szőlője van. Ott valami felett újból összekülböztek, Krivány revolvert rántott és háromszor nejére lőtt. Az asszony összeesett, majd később eszméletre tért és vasuton bejött Aradra, ahol nyomban gyógykezelés alá vették. Krivány elmeneült és csak napok múlva sikerült őt Gyóron elfogni. Beszállították az aradi ügyészség fogházába, a vizsgálati fogságból azonban védője, Kertész Miksa dr. kérelmére szabadon bocsátották.

Az ügyészség *szándékos emberölés kísérlete* miatt elrendelte Krivány ellen a vizsgálatot és a *törvényszék vádpancáca helybenhagyta a vizsgálat elrendelését* az al, hogy csak a vizsgálat eredménye fogja megállapítani, vajjon Krivány büncselekménye szándékos emberölés kísérletének minősíthető-e?

Kriványt, aki most nejével együtt a fővárosban lakik és jelenleg egy nyomdavállalat irodájában dolgozik, a törvényszék megkeresésére *Budapest*en a vizsgálobíró *kihallgatta*. Hajthatatlanul megmarad azon vallomása mellett, amelyet a rendőrség előtt is tett, hogy nejével mindvégig a legjobb egyetértésben élt, neki nem volt sem oka, sem szándéka feleségét agyonlőni és a revolver csak véletlenségből sült el. A budapesti törvényszék vizsgálóbírája Krivány nejét is megidézte, de ez törvényadta jogával élve a vallomástételt minden körülményre nézve megtagadta.

A homályos ügyben a vizsgálat folyik. Legközelebb ki fogják hallgatni a fegyverszakértőt és azt az orvost, aki Kriványt gyógykezelte. Az orvos kihallgatása azért szükséges, mert a merénylet után egy nappal kiállított láttelelet szerint az asszony sérülései tizenhat-husz napon belül gyógyultak meg, Krivány pedig azt állítja, hogy ő már egy hét múlva teljesen felépült. Erre a körülményre nézve a láttelelet a törvényszéki orvosszakértők felülvizsgálata alá kerül és ha a szakértők Krivány-nak adnak igazat, az eljárás férje ellen magánvád hiányában megszűnik, mert az asszony nem tett feljelentést Krivány ellen.

Férjgyilkosság a vagyonért.

Felakasztotta az urát.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 16.

Biharmegye bünkrónikájába ismét egy sötét fejezet került. H. Kovács Péter sarkadi gazdát a nyakába vetett hurokkal *megfojtotta a felesége*. A brutális állati gyilkosság hátterében a legelvetemültebb emberi indulatok lappanganak s a gyilkosság csak befejezése egy hosszú bűnös manipulációnak, melylyel a gyilkos asszony gazdája akart lenni a férje vagyonának.

Tegnap délben a sarkadi csendőrlaktanyára slránkozva állított be H. Kovács Péterné Danó Borbála:

— Az isten világáért, csendőr urak jöjjenek az uram felakasztotta magát!

A csendőrökben gyanut keltett a dult arcu asszony izgatottsága s a tettes jajveszékése. Kovács csendőrérvezelő az asszonynyal a helyszínére ment s ott az istállóban a jász Ira felakasztva holtan találták H. Kovács Pétert. Első pillanatban meglehetősen állapítani, hogy az öngyilkosság ki van zárva s a szomszédok is tanuskodniak, hogy egy órával előbb még veszekedett Kovács Péter a feleségével. A csendőrök erre vallatóra fogták az asszonyt, aki töredelmesen bevallotta, hogy ő fojtotta meg az urát, mert már türelmetlen volt vele az élete.

H. Kovács Péter valamikor jómódu gazda volt Sarkadon s mikor feleségül vette tizenöt év előtt Danó Borbálát, a falubeliek irigyelték a fiatal asszonyt, hogy ilyen jómódu gazda kötötte be a fejét. Az asszony aztán egészen a familiájának az eszközevé vált s lassanként fosztogatta ki a saját urát, hogy a pénzt hazahordja az anyjához, testvéreikhez. E miatt örökös civódás, perpatvar volt a házastársak között s H. Kovács Péter több ízben elverte hazulról a feleségét. Az asszony azonban ragaszkodott a jómódu emberhez s mézes-mázos ígéretekkel visszakerédkedett az emberéhez. H. Kovács Péter mikor látta, hogy már sehogy sem szabadulhat az asszonytól, beletörődött a sorsába s ivásnak adta magát. Pusztulásnak engedte a vagyonát. Ivott, garázdálkodott s határozottan hazaveődött, nem egyszer véresre verte az asszonyt. Danó Borbála azonban furfangos számításai tirt és még maga segítette a züllet felé az iszákos embert, aki már évek óta aligha volt józan. Így aztán békés napokon mindenre rávette a felesége az idült alkoholistát.

A múlt év őszén földjét, házát az asszony nevére iratta H. Kovács Péter. Azóta egy kis békesség állott be az öökös vizálkodásban, csak a múlt hó végfelé jött rá az ember, hogy most már végleg kifosztották s még pálinkára valóit is az asszonytól kell kérnie. Eudól kezdve vad gyűlölettel üldözte az asszonyt s titokban eladta a földet meg a házat az asszony tudta nélkül. Apránként szedgette fel a föld árát és ivott hetek óta. Az asszony mikor megtudta, hogy az ura túljár az eszén, elhatározta, hogy megöli. Tegnap aztán kedvező alkalom kínálkozott. R-ggel 9 órakor hol részegen jött haza az ember és pálinkát követelt. Az asszony hozott pálinkát és biztatta, hogy igyék. H. Kovács Péter ivott és egyszerre a feleségének támadt a pálinkás üveggel. Az asszony azonban látta, hogy a tehetetlen réseg emberről most már könnyen végezhet, tanát végeztet is vele. Danó Borbálát letartóztatták.

Akar ön pénzt?

Aradra szökött sorsjegycsaló.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 16

Nagyszabású szélhámosság ügyében indított nyomozást most az aradi rendőrség. A szélhámoságról, amely sorsjegyekkel történt, a szegedi rendőrség értesítette az aradi rendőrséget. Körözik Sarnyai Mártát s szeretnék elcsipni valahol, — ha lehetne.

Sarnyai Márta, aki régi jó ismerőse a rendőrségnek, igen egyszerű módon szerzett pénzt. Szegeden a Felsővárosra beállított a módosabb iparosok feleségeihez, — olyankor, mikor az ember nem volt otthon — és akkor lejátszódtak kettejük között ez a párbeszéd:

— Jónapot kívánok! Akar ön pénzt?

Pénzt? Hogyne akarnék! De hogyan, asszony, hogyan?

— Annál mi sem könnyebb, édes nagyságos asszony. Én Sarnyai Márta sorsjegyárus vagyok. Tessék osztálysorsjegyet venni, egészen bizonyosan főnyereményt csinál.

— Ugyan menjen, — főnyereményt! Láttott már asszony, valakit, aki megütötte a treffert?

Hogy láttam-e? Itt van ez a levél, olvassa el. Kispéter Mihálynét ösmeri? Odalenn lakik a Hattyas-soron. Az írta. Olvassa csak! Hálálkodik benne, hogy sorsjegyet vett tőlem, nyert és épen most épített emeletre a házat.

— Elhiszem, elhiszem... Dehát mégis... Sok pénz az, husz korona egyszerre...

— Sok pénz, édes nagyságom? Már hogy volna sok? Azt hiszi, ki kell fizetni az egészet. A Kispéterné is csak tízezer koronát fizetett, a sorsjegyet meg nálam hagyta.

— Magánál?

— Nálam. A számát föl tetszik írni, vagy majd én írom föl, tessék. 108,165. Nagyon jó szám, összesen *huszonegy*. Ez biztosan nyer. Egymillió korona a főnyeremény.

— Egymillió? Ugyan ne mondja már.

— De kérem, itt van a hiteles sorsolási terv! Nagyságos asszony fizet tízezer koronát, a számot fölírja, a sorsjegy nálam marad és húzás után majd megküldöm a jegyzéket... Ó, köszönöm szépen! A számot tessék jól megjegyezni, mert hátha elvívódik az a papíros. Ajánlom magamat! Hát megéri egy jó habos kávéra, ha megüti a főnyereményt? Jónapot kívánok!

Sarnyai Márta elment, belépett a másik házába és újra eljátszotta ezt a pompás jelenetet. Szép kis vagyont szerzhetett össze az egyetlen sorsjegyével, amit sose eresztett ki a kezéből, — de nemrégiben baj érte. Az osztálysorsjáték hatodik osztályán a 108,165. számú sorsjegyet kibuzták, valami kisebb nyereményre. A boldog vevők vártak, vártak a pénzre, de persze, hiába. Kedden aztán hárman egyszerre jelentették föl a szegedi rendőrségen Sarnyai Mártát. A szélhámos asszonyt keresték is a lakásán, de megnesszelhette a veszedelemet, mert megugrott. A rendőrség most arról értesítette az aradi főkapitányságot, hogy Sarnyai Márta Arad felé vette útját. Jó lesz, ha megfigyelik.

MULATSÁGOK.

(=) Az aradi nyomdász szakegyesület a „Gutenberg” dalkör közreműködésével folyó évi április hó 19-én, vasárnap (husvét első napján) a városi vendéglő összes termeiben, részben a szakegyesület könyvtár-alapja, részben a Gutenberg-dalkör zászló-alapja javára jótékony-célú zártkörű táncestélyt rendez. A jól sikerült-

nek ígérkező mulatságra belépő-díj: Család jegy 2 kor. 40 fill., személy jegy 1 kor. 20 fill., karzat 80 fill. A táncestély este pont fél 9 órakor kezdődik s husvétii öntözés közepette hajnalban ér véget. A táncszüneteket a Gutenberg-dalárda által előadandó énekszámok töltik be Zinner karnagy vezetésével. A zenét egy elsőrendű cigányzenekar szolgáltatja. — Jó ételekről és italokról, valamint olcsó és pontos kiszolgálásról az új vendéglő, Lukács Fülöp László által gondoskodva van.

JÁTEKOSOK.

*

Párisból ma kiutasítottak két magyar grófit, mert játékbankot, valóságos baccarat-bankot létesítettek.

A baccarathoz, mint az ugynevezett kultúra egyik igen finom hajtásához, bizonyos tradicionális szépségek szükségesek, bizonyos hanyag és precíz előkelőség, zsarnoki nyugalom és lírai emelkedettség a játékosok külső magatartása tekintetében. Ez nem makkó, nem farbú, nem nasi-vasi vagy más efféle matróz, vagy sziványjáték, ahol a lényeg sivársága, a benső tartalom merő otrombasága a játékosok durva és alantas ösztöneit váltja ki. A baccarat, oh az kérem, a szívre megy. A baccarat a nagy milieu-k játéka, a tágas, előkelő s mégis intimus keretek halk s megejtő muzsikája. Már a megértéséhez, felfogásához, a látszatra oly egyszerű s primitív vonalához szinte művészi szimbilitás szükséges. Benső tartalmában csupa lendület, lappangás, sphinxszerű hallgatás, rejtély vagy merő őszinteség lévén: a játékos egész érzelmi világát gyöngéden s kegyetlenül átönti emóciókkal, átszántja hatásokkal, mint egy szakértő női kéz.

Nem lehet itten terjedelmes pszichológikába bocsátkozni, amelyeket különben sem értene meg senki. De annak a távoli játékosnak, annak az elfinomult, példászerű és tökéletes pointeur-nek, aki például Párisban ül a rue Royal belüli klubban vagy a vízen túl a Pall Mall valamelyik „szerklé”-jében, a baccarat a legtisztább esti gyönyör, a társadalmi élet zürzavaros kertjének legzselésőbb és legillatesebb virága. Legott az ideák megtisztulnak. A mindennapi élet bizonytalansága, bizonyos precíz és világos formákat ölt. Az érintkezés komédiája, a barátkozások vagy összeköttetések fárasztó vagy unalmas hipokritasága bizonyos nyílt és nemes őszinteségbe szakad, egy általános spontánitásba nyílik át, amikor a bac két kis színes szárnyon le száll az asztal zöld mezejére.

Ez ama nagy, tömör és megejtő perc, amikor az ember szemtől-szembe kerül önmagával. Ez az érzés perce. A klasszikus pointeur-nek, Roxbourghnek s a többieknek, az érzés a fő és a lényeg. A pénz, nyereség vagy veszteség formájában teljesen egyértelmű s inkább csak szín, egy újabb tónus, egy bizarr zamát, mely az emóciókat még jobban komplikálja, még maróbbakká s élesebbekké teszi. A klasszikus pointeur a maga sorsát kutatja a játékban, a végzetét ölelgeti lassan, intímusan, könnyedén és mosolyogva, a lét nagy és ostoba rejtélyét, a titkot, amelyhez néhány pillanatra két kártyalap forrón elsodorja.

Ami azontul van, már csak pénz és nyomor. A baccarat stílijában, mély és zengzetes örvényében, a tovahullámos harmóniában a sorsunk világít s a pénz nem

jelent semmit. Oh dehogyan nem, nálunk sokat jelent, sőt mindent. Mi, ez órában, még a baccarat kö- vagy ércorszákat éljük s művészietlen hajlandóságunk s otromba ösztöneink, líhegő pénzhajszára váltják a zöld asztalok néma áhítatát. Lelemény, érzés s hangulat dolgában nem a játék lélekéhez fejlődünk el, de a nyereség vagy nyereség módjának százfőle apró fogásait műveljük, ötletes és kicsinyes fondorlatokat és ugynevezett balkáni mozdulatokat végzünk, melyek, mint a csáp, szívják vissza a pénzt még ha el is veszítenénk. S ha ez nem segít, ha semmiféle „Busuló juhász” vagy más efajta klasszicitás sem segít, hát csinálunk magunknak egy lopási sziert.

Szy.

A titokzatos tragédia.

Fráter Zsigmond temetése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 16.

Már hant emelkedik Fráter Zsigmondnak a debreceni katolikus temetőben frissen ásott sírja felett. A temetés után szétoszló óriási néptömeg még sokáig csoportokba verődve, érdeklődéssel tárgyalt a rendkívül rejtélyes esetet.

Fráter Zsigmondot, mint tudósítónk jelenti, ma délelőtt fél tíz órakor temették a kórház halottas házából, mely gyáspompától volt ékes ez alkalommal. Körülbelül ötven koszoru borította a korán elhunyt mérnök koporsóját. Köztük sok, Aradról küldött bucsuvirág illatozott.

Az utolsó pillanatban sikerült a plébánosnak a temetés kérdésében megegyezésre jutni s így Fráter holttestét a katolikus egyház szertartása szerint Groo Ferenc plébános szentelte be fényes papi segédlettel.

A kórház udvarát óriási embertömeg töltötte meg. Wolafka Nándor püspök temetése óta nem vette körül halottnak koporsóját annyi részvevő, mint a tragikus halált halt fiatal mérnökét. Az utcákon sűrű sorokban állottak az emberek s ünnepi csendben vonult végig a gyászmenet az utvonalon, mely a Szentanna-utcai katolikus temetőhöz vezet.

A szertartás alatt megható jelenetek játszódtak le. Mikor az egyházi énekkar rázendített a szivettépő halotti énekre, Fráterné velőrázó aikoltással esett össze. Abba kellett hagyni a buszszolozsmát. Vízet hoztak s nagynehezen magához térítették az ösvégyet. Azonban ez a jelenet néhány perc múlva megismétlődött. Szem nem maradt szárazon, látva az utolsó két nap emberfőlötti izgalmában kimerült nőt, akit a szertartás befejeztével eszméletlenül tetek fel a gyászhintóra.

Nagy közönség kísérte utolsó útjára Fráter Zsigmondot. A sírgödört sok száz ember állotta körül s nem mozdult, míg a frissen hantolt sírtól a rokonok bucsút nem vettek.

A temetés befejeztével Fráter két sógora, Klár Sándor és Burger Mór, Dömötör Bertalan mérnökkel együtt Aradra utaztak, ahova este megérkeztek, hogy Fráter lánykált magukkal vigyék. A család ugyanis elköltözik Aradról.

Mint egy, a családhoz közel álló s az elhunyt Aradra érkezett sógorával ma este beszélgető urtól értesültünk, a legközelebbi családtagok sem tudják a rejtélyes öngyilkosság okát.

A családnak halvány sejtelme sem volt arról, hogy Fráter pénzzavarral küzdött. Soha rokonait pénzügyekkel nem terhelte, tőlük sem-

mit nem kért. De cégtársa sem bírt tudomásul venni Práter helyzetének súlyos voltáról. Előtte ezt soha szóba nem hozta. Büszke lélek volt, aki a maga bajával másokat nem terhelt.

A rokonok a lakás berendezési tárgyak becsomagolása és elszállítása iránt intézkednek.

A mélyen lesújtott öavegy nem jön Aradra, mert rendkívül fájdalmas volna az, ha még egyszer látná ily korán és rettentő módon fel-dult hajdani boldogságának színhelyét.

A mai nap folyamán szintén rendkívül sok részvétlétérkezett Aradról a családkhoz.

Amiről beszélnek.

A teljesített kívánság.

Az ember nagyon sokszor elkeseredik a olyan mit kíván saját magának, aminek a beteljesülése nem épen a legkellemesebb. Épen azért az e fajta kívánságot józan ember nem is veszi komolyan, nem is igyekszik azt beváltani.

A mi történetünkben azonban olyan személyek szerepelnek, akik véletlenül nagyon is mélyen tekintettek a kancsóba. Épen ezért nem kell rajta esodákozni, ha még egyszer olyan borzalmas volna is, mint a milyen rémregényszerűen hangzik.

A pécskai mulató gárda egyik derék tagja tegnapelőtt görbenapra jött be Aradra. Cimborát is hozott magával. Kocsmáról kocsmára jártak egész éjszaka. Nem csoda, ha beesptek mindketten alaposan. Az egyik boldog családapa volt, aai mulatozás közben így akart gondolni az otthon buslakodó feleségre:

— Hej, — hogy fog az asszony haragudni, ha haza megyek! — kiabált a borozgatás mellett.

Az asszony nem is fogadta valami jókedvvel a férjét, amikor reggel a cimborával együtt kocsin hazaügetett. At se lépte a háza küszöbét, már hal-latszott a kemény leckeztetés. A férj a részeg emberek módja szerint nem igen törődött az elkeseredett asszony kesergéseivel. Dahajkodott, nótázott tovább. A feleség végre sirásra fakadt:

— Mikor így látlak — mondta az urának — inkább szeretnék a koporsóban feküdni!

— A koporsóban? — kiabált a férj! No, jó van!

Be se tért a szobába. Parancsot adott a kocsinak, hogy hajtsen vissza Aradra. Jött be a városba a pajtással együtt. Meg sem állottak a Limbek féle temetkezési intézetig. A férj bement az üzletbe s vett nyomban egy szép ércepersőt.

— Ez elég szép lesz az asszonynak!

A koporsót feltétette annak rendje és módja szerint a gyászkoocsra s hajtattott haza. Elől trappoltak a büszke lovak s utána a kocsinban a két cimbor. Valóságos temetési menet. A pécskaiak keresztet vetettek, amikor a farcsa menetet meglátták. Hiszen a faluban senki sem halt meg. Azután olyan temetést nem láttak, amelyet nótázó gyászolók kövessenek.

A férj végre hazaérkezett a koporsóval. A gyászkoocsit berendelte egészen a háza udvarára. Azután kihívja az asszonyt:

— Azt mondat, hogy amikor így látsz, inkább szeretnél a koporsóban feküdni. Hát itt van a koporsó, — feküdj bele.

A szegény asszony természetesen rémes sikoltással menekült be a lakásba a koporsó elől. Semmi kedve sem volt arra, hogy a férje előzékenységét igénybe vegye.

A ház elé a különös temetés megtekintésére akkor már egész sereg nép gyülekezett. Az egész községben elterjedt gyorsan a férj szomorú tréfája. Az ittas ember pedig csak erősködött tovább, hogy addig nem mozdul el egy tapodtat sem, amíg a felesége helyét a koporsóban el nem foglalja. Ha azt akarta, hát most tegye meg.

Nagynehezen sikerült végre az ittas párt bevonozolni valamelyik házba. A gyászkoocs pedig ki fordult az udvarról s vitte vissza a koporsót.

A tanulság pedig ebből az, hogy ne kívánjon magának senki se rosszat, mert hátha beteljesedik. A feleség pedig ne kérjen semmit a férjétől, amikor az tetőtől-talpig be van esipve. Ilyenkor a legkegyetlenebb férj is teljesíti az elete párja kívánságát.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Pénteken és szombaton szünet.

* **Premiéreken husvétkor.** A színház igazgatósága a husvéti ünnepekre rendkívül érdekes műsort állított össze. A két ünnepen nagysikerű ujdonságot mutat be az aradi színtársulat. Az első premierà husvét vasárnapján lesz. Ekkor a drámai társulat Bródy Sándornak, az országos híri írónak legújabb színművét, a Vigaszínházban szenzációs sikert aratott Tanitónót mutatja be. A gyönyörű darab elmszerepét Novák Irén játéza. A többi főszerep Kun Irén, H. Kőrösy Jéci, Kesztler, Delli és Várnay kezében van. A Tanitónó premierà már azért is érdekes, mert ebben mutatkozik be Mártonffy Róbert, a színtársulat új szerelmes színésze. Vasárnap délután Strauss dalmas operettje, a Varázskeringő kerül színpadra a régi jó szereposztásban. Hétfőn, husvét másodnapján Mader Rezső nagysikerű énekes vigjátékát, a Nagymamát mutatják be. A főszerepeket Kállay Jolán, Rontay Boriska, Zalay Margit, Faludy, Delli, Hunyady és Várnay játézzák. A holnapi és holnaputáni szünetet a színtársulat arra használja fel, hogy a két premieràre kerülő ujdonság főpróbáit megtartsa.

* **Uj képek.** Weisz és Klein aradi műkeskedő egnéz a mai nap folyamán két hatalmas festmény érkezett Neogrády Antaltól, a kiváló budapesti festőművészétől, akinek nem régiben Aradon kollektív tárlata volt. Megkedvelte az aradi műpártoló közönség. A két képnek már a mai napon akadtak gazdái. Az egyiket Gyulai István gróf, főrendiházi tag (Bécs) vette meg, a másikat pedig Parecz György igazgató. Ugyancsak ma Pataky Lászlótól is érkezett a eeghez egy gyönyörű olajfestmény, „Kukoricaörés” című.

* **Az Uránia előadásai** Nagypénteken nincs előadás az Urániában. Szombaton április 18 án este fél 6 órakor és 9 órakor tartanak előadást, melyen pompásnál-pompásabb mozgófényképek kerülnek műsorra. Egyik legszebb képe ennek a műsornak „A kíváncsi gyakornok”, melyen pazar egymásutánban következnek automobilverseny, tornaversenyek, rendkívül érdekes sportképek, melyek nagy érdeklődést szoritnak. A szombati előadások egyedüli szórakozással lesznek a közönségnek, mely az Uránia műsorában kitűnő időtöltésre talál.

* **A budapesti Modern Színház** áprilisi műsora iránt mind fokozottabb mértékben nyitvánul meg a közönség érdeklődése. Szomorú Dezsőnek Angyalika című remek egyfelvénasusa, Heltai Jenő jókedvű Nick Karter a kabaretben című tréfája, Claude Terrasse finom, fűlbemá-szó zenéjű operettje, A Roland kürtje, Goltz Péter áll a háshoz című bohózata, mind egy-egy slágere az új műsornak. Külön kell megemlíteni Medgyasszay Vilma négy új dalát, amelyek közül a Szerelmes utcák ugy szövegénél fogva, mint előadása révén új és megkapó. Nyárai, Keleti Juliska, Poór Lili, Sarkadi, Gyözö, valamint a többi szereplők esteről estére egyenként részesei az új műsor nagy sikerének.

* **A közönséghez.** Tekintettel arra, hogy a husvéti két ünnepen két ujdonság kerül színpadra és a délutáni előadásokra is érdekes darabok tűzettek ki, a színházi pénztár értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy a husvéti ünnepekre mind a négy előadásra jegyeket szombaton reggel 9 órától 12 óráig, délután 3 órától 4 óráig lehet váltani.

A tavaszi Arad.

I.

A napsugár vigadva játszik,
A lég illattal van tele,
Oly mámoros most minden utca,
Hogy szinte szédülök bele.
Az ablakok már tárva nyitva,
S virággal vannak telve mind,
Csak künn szeretnék kóborolni,
És ábrándozni — egyre kint.

A fecskék is megérkezének,
És csicseregnek édesen,
Tavasz kell melábus szívemnek,
Mámoros tavasz kell nekem.
S képzelhetik, mily kellemetlen
A tavaszi mámor heve,
Mikor az embernek — tavaszkor —
Rém üres mind a két zsebe.

II.

Több okból kedves a tavasz,
Sokszor ilyenkor nem havaz.
Sőt korcsolyázni sem lehet,
De ám fecskék csicseregnek.
S miközben ág lomb sugva-bug,
(Minden falomb s bokor hazug)
És sok szerelmes gyöngö pár
Alkalmas randevura vár.

Tavaszt másért is kedvelem,
Mert nagy kabát nem kell nekem.
S a hölgyeken sincs ez, vagy más,
És isgató a dekoltázs . . .
De mindennél szebben beszél,
Hogy elmúlt már a tél, a tél,
És újra él bennünk remény:
Novemberig nem kell fa, szén!

Szilánk.

HIREK.

A „Nagyhét.”

— A legnagyobb tragédiáról. —

Az ősrégi keresztény kegyelet minden pénteket Krisztus halálának, a vasárnapot az ő dicsőséges feltámadása emlékezetének szentelte, de kiváló ünnepiességekkel ünnepelte meg Krisztus halálának és föltámadásának évfordulóját.

Már a második században negyvennapit böjt előzte meg husvét ünnepe, hogy méltóképen készüljenek ünneptagadás és bünbánat által a kiengesztelődés nagy napjára s az új életre.

Három vasárnapal már a tulajdonképeni böjt idő előtt, elhallgat az alleluja az egész liturgiában, viola szint őlt az egyház és bünbánati szoltárokból könyörög az Istenhez. Az ó-szövetségi szentírást elejétől olvashatja, hogy rámutasson a bün eredetére és a bünbánat szükségességére. Az orgona hallgat a nagyböjtben az összes liturgikus cselekményeknél s csak kétszer szólal meg: a „Laetare” vasárnapon és nagycsütörtökön, minden dísz és virág híjával, hogy aonál inkább adhassuk magunkat a bünbánatnak s Krisztus kinszenvedése fölött elméledjünk. Különösen virágvasárnaptól kezdve, csak a szenvedő Jézust állítja szemünk elé az egyház, ő róla elméledik, róla szólnak énekel (Vexilla regis, Pange lingua gloriosi; Praefatio de cruce), szomorúságot és fájdalmat jelentenek szertartásai.

Virágvasárnapon a zöld galyakkal tartott körmenet által dramatizálisg szemünk

elő állítja az egyház Krisztus utolsó bevonulását Jeruzsálembe, amely által ő megmutatta, hogy a „királyok királya és uralkodók ura”. E bevonulás jelképezte Krisztus dicsőséges menyemenetelét, azért tartja meg az egyház is a körmenetet. A templom főkapuja a pap előtt bezárul s csakis az ének végén a kereszttel való kopogásra nyílik meg, ami azt jelenti, hogy az ő kereszthalálával nekünk megnyitotta a menyországot.

A bánat és szomorúság legnagyobb a nagyhét három utolsó napján (Triduum sacrum, mortis Christi), azért vannak az úgynevezett „Ma tuius tenebrarum” gyászszolozsmák.

E gyászszolozsmák lényeges része a „lamentatio Jeremiae prophetae”, Jeremiás próféta siralma az elpusztult Jeruzsálem fölött, itt a Jeruzsálem, a bűn által megromlott lélek, amelynek meg kell térnie. E három napon a legmélyebb gyász jelzésére még a harangok is elhalkognak, az oltári szentséget elviszik az oltárszekrényből.

Nagypénteken a legnagyobb történelmi tény, Krisztus áldozati halála miatt, amely a consecratióban mystikus módon ismétlődik, elmarad a consecratio a misében, azért esonka misének nevezetik a nagypénteki istentiszteletet. Az oltár szolgálóira borulnak a legmélyebb gyász és dűnbánat jeléül.

— **Wekerle a király előtt.** *Wekerle* Sándor miniszterelnök a busvél szünet vége előtt Bécsbe utazik. Vele utaznak *Popovics* Sándor pénzügyi és *Szterényi* József kereskedelemügyi államtitkárok, akik ez alkalommal teszik le a titkos tanácsosi esküt.

A miniszterelnök külön audiencián fog a király előtt a politikai helyzetről beszámolni. *Wekerle* azonkívül becsi tartózkodása alatt a közös miniszterekkel is tanácskozni fog a delegáció ügyeiről.

— **Kossuth Ferenc Boszniában.** *Szerajevóból* jelentik: *Kossuth* Ferenc kereskedelemügyi miniszter *Benyovszky* Sándor gróf országgyűlési képviselővel és ennek nejével együtt ma ideérkezett. A miniszter fogadtatására a batóságok vezetőin kívül számos mohamedán jelent meg, a kik *Kossuthot* zajos ovációban részesítették. *Kossuth* délelőtt meglátogatta a tartományi főnököt és megleltette a várost. Délután *Hidzse* fürdőre ment és holnap reggel Raguzába utazik. A kereskedelemügyi miniszter boszniai útjának kétségkívül fontos politikai jelentősége van és összeköttetésben áll *Aerenihal* közös külügyminiszter legutóbbi budapesti látogatásával, amely tudvalevőleg első sorban a horvátországi és boszniai nagy szerb propagandára vonatkozott. *Kossuth* utazása kizárólag e kérdés tanulmányozása céljából történt.

— **A Fejérváry-kormány tisztviselői.** *Budapesti* tudósítónk jelentik: A „N.p.” mai számában azt írja, hogy a királyi családi alapítványok budapesti intézősége tegnap és tegnapelőtt a legnagyobb töltésben megkezdte a Fejérváry-kormány volt tisztviselőinek kifizetését. Eddig körülbelül nyolcvanezer koronát utaltak ki. A húsvéti ünnepek után folytatják a kifizetéseket. Már kedden sok kocsi állott meg, amelyekből fekete ruhás emberek szálltak ki, kezükben vastag aktacsomóval. Az intézőséghez csak azokat bocsátottak be, akik okmá-

nyokkal igazolták, hogy a Fejérváry-kormány tisztviselői voltak. A kifizetéseket *Grósl* Hugó udvari irodafőnök teljesítette. A volt tisztviselők már hekkkel eszelőtt tudtak a dolgról. Ajánlott levélben körülbelül száznegyven meghívót bocsátottak ki, ezek közül azonban a posta csak százharmincat kézbesített. Metet nem lehetett kézbesíteni, mert három darabont kivándorolt Amerikába, kettő megbalt, kettő pedig ismeretlen helyen tartózkodik.

— **Ottó bajor herceg Mezőhegyesen.** *Makóról* jelentik: *Ottó* bajor kir. főherceg tegnap inkognitó Mezőhegyesre érkezett, hol *Jankovich* uradalmi igazgató vendége volt. A főherceg megleltette a kir. ménest és annak állományából három darabot vásárolt. A főherceg 18-án utazik el Mezőhegyesről.

— **A bán párbajozni fog.** *Zágrábból* jelentik: *Rauch* Pál báró horvát bán néhány héttel ezelőtt egyik beszédében a horvát tartománygyűlés szerb önálló pártjáról azt állította, hogy antidinasztikus tendenciákat vall és Szerbia felé gravitál. A bán ezen vádjaira a szerb párt tizennyolc tagja nyilatkozattal felelt, amelyben kijelentik, hogy a bán állítása hazug és valótlan. *Rauch* Pál báró ma *Korda* Ignác ezredes és *Jellasi* Gyula főispán újján provokáltatta *Medakovicst*, a szerb párt elnökét. *Medakovics* holnap nevezi meg segédeit.

— **A szinügyi bizottság ülése.** Ma délután *Varjassy* Lajos polgármester elnöklésével tartott ülést a szinügyi bizottság. Megengedte, hogy a nyári színház helyiségeit az igazgató az *aradi atletikai klub* részére május 10-iken átengedje, ellenben ahhoz nem járult hozzá a bizottság, hogy *Wladimir* birkező mester a nyári színházban tartsa meg a *desiu desicu* vizsgálatot. A bizottság felhívja az igazgatót, hogy a szerződésben kikötött kötelezettségének megfelelően a bizottság elnökéhez nyújtsa be az előre megállapított havi és heti műsorokat.

— **Rendjeladományozás.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király *Kortsik* Antalnak, a Pesti magyar kereskedelmi bank igazgatójának, a pénzügyek és a kereskedelem terén szerzett érdemei elismeréséül, a *Ferenc* *József* rend lovagkeresztjét adományozta.

— **A lengbergi gyilkosság.** A *Krakóban* megjelenő *Czass* a következő tegnapi értesítést teszi *Lemberg*ből:

Szicsinszky anyját ma délután magához hívatta a vizsgálóbíró. Újlag ki akarta hallgatni a gyilkosság előzményeiről, de az asszony ma mást vallott mint akkor, amikor még nem volt leartóztatva. Azt mondta, hogy neki a gyilkossághoz semmi köze, az előzményeket nem beszélt meg a fiával és ha az később volna a szandekát vele, bizonyos, hogy a gyilkosság nem történik meg.

Ez a vallomás ellenkezik a régi vallomással, amelyen azt jelentette ki *Szicsinszky* né, hogy ő bujotta föl a fiát, ha nem is a gyilkosságra, de a longyelek ellen való gyűlöletre. Huszas faggatás után újabb álláspontján maradt az asszony. A bíró visszaküldte tehát a cellájába, ahol egy *Vaszinszky* nevű beörö fel segítségével van elvitt bezárva. A fia cellája éppen szemben van azokkal, amelyben *Vaszinszky*, a beörö férj bűnhődik. Az új *Szicsinszky* most is azt valja, hogy senkinek sincsen része a gyilkosság előkészítésében. Tökéletesen egyedül tervezte és maga vállalta érte a felelősséget.

— **Vasutépítés Csanádmegyében.** *Makóról* jelentik: A *nodmezővasarhely*—*nagyszombat* közötti h. é. vasutársaság, mely állami kezelés

alatt van, tegnap tartotta gyűlését, amelyen a rendes folyó ügyek elintézése után elhatározták, hogy a kákás—apátfalval vonalat kiépítik. Ez a vonal mintegy 5 kilométernyi s jelenleg a vasutársaság az arad-csanádi vasutársaság vonalát használja s e használatért vámot fizet.

— **Nyáray jubileuma.** Egy kis indiszkréción: *Nyáray* Antal, az éppen olyan népszerű, mint amilyen önérzetes komikus, a héten negyvenéves lett.

A kollégái megtudták ezt, összegyűlekeztek a hagyományos félkörben és egyikük: *Kardos* *Andor* beszéddel üdvözölte a művészt.

Egy esomé szubjektív reflexió után így fejezte be beszédét:

— **Ami pedig a művészetet, a te artisztikus virtuozitásodat illeti, kedves Teni, arról én már nem beszélhetek, arról én már mi újat sem mondhatok, mert te már arról minden jót és szépet elmondtál, amit csak lehetett?**

— **Válasok a Vanderbilt családban.** *Newyorkból* írják. Többszöri cáfolgatás ellenére mégis nyilvánvaló tény lett, hogy *Vanderbilt* *Alf.* *éd* neje válik férjéről, aki gróf *Széchenyi* *Lászlóné* fivére. A perira öt *Vanderbilt*nek április 1-én, közvetlenül Európába való utazása előtt kézbesítették. A válóport, noha *Vanderbilt* nincs is otthon, letárgyalják, még pedig nagyon hamarosan. Beavattottak úgy tudják, hogy a pórt 14 nap alatt befejezik. A tanúk kihallgatása sárt ajtóik mögött megy végbe. Idáig a tanúk nagyon diszkrétek voltak, de nem telik bele sok idő, a válopör pikáns részletei nyilvánosságra kerülnek. A pör titkaiból most csak annyit tudnak, hogy *Vanderbilt* elhanyagolta a feleségét s hogy ennek az elhanyagolásnak — egy portugáliai nő kivételével — az az oka, hogy a férj nagy barátja a lovagnak. *Vanderbilt* *Alf.* *éd* egyik nagybátyja szintén elvált a feleségétől, aki aztán *O. P.* *Balmonthoz* ment feleségül. Ugyanennek a nagybácsinak a leánya, egy férjzett *Marolborough* hercegnő, szintén elvált az urától.

— **Pusztít a járvány.** *Szombathelyről* jelentik, hogy néhány nap óta a legnagyobb rémület lett urrá a városban. Még sohasem tapasztalt méretekben, a legnagyobb erővel kitört a tifussjárvány. A veszedelmes betegség alattmóan, oroszva támadt a városra, amelynek lakosságát rövid két nap alatt megfertőzte a tifuss. Szerdán délig százhuszonöt tifussbetegét jelentettek be hivatalosan a polgármesteri hivatalnál. A megbetegedések száma azonban jóval nagyobb, a megriadt emberek egyrésze nem meri bejelenteni betegeit a hatóságnál, mert attól fél, hogy azokat a hirtelen föllított járványbarakkokban különítik el. Délutánra *Dunst* *János* helyettes polgármester sürgősen összehívta a városi közgyűlést. A vizvezetékek megvizsgálására lehvitták *Budapest*ről *Andrássy* *Gyula* gróf belügyminiszternek, akinek megbízásából *Téry* *Odón* dr. miniszteri osztálytanácsos, közegészségügyi főügyelő és *Rékal* *Frigyes* mérnök leutaztak *Szombathelyre*. A járvány egyre nagyobb mérvet ölt. Kedd óta a *haldécs* történt, a barakkház és a városi kórház egészen megtelt betegekkel.

— **A három szökevénye.** *Párisból* jelentik: A török külügyminiszterium elhunyt osztályfőnökének, *Honny* *bennek* a leánya, *Hourich* *Kisasszony* itt legközelebb megesküszik *Rohocsi* *Lászlóval*. *Hourich* *Kisasszony* pár év előtt nővérével együtt megesküött a *háromból* és azóta *Párisban* élt *Mintakapú* szolgált *Pierre*

Lotinak, amikor Desanchantées című regényét megírta.

— Tíz tárgyalás egyszerre. A budapesti büntető járásbírósnál ma egy régalmazási ügyben tartottak tárgyalást. Több tanu volt beidézőve, köztük Braun Sándor szerkesztő is.

A tanukihallgatások során a bíró olvasta:

— Következik Braun Sándor tanu.

— Itt vagyok! — jelentette a szerkesztő.

A bíró felig felemelkedett székeből, gyanos mosolyal nézett Braun Sándorra, aztán diadalmas hangon kiáltotta:

— Ugy? . . . itt van? . . . Végre valahára megjelent! Már öt év óta egyre másra idézgetem az urat, de eddig nem volt szerencsém. És most . . . most itt fog maradni s mind a tíz ügyét le fogom tárgyalni . . . Igen uram! ez egyszer sikerült hát megcsipnem. Tehát ön az?

— Igenis, én vagyok, — felelte kedélyesen Braun Sándor.

A bíró mosolygott, a szekrényhez ment, egész halmaz aktát keresett ki, tíz ügyet s csakugyan le-tárgyalta valamennyit.

Mire véget ért a tíz tárgyalás, amely mind felmentéssel végződött, a bíró meglegedetten jegyezte meg:

— Uram, ez nagy nap volt rám nézve. Már azt hittem, nélkül halok meg, hogy valaha is láthatom szerkesztő urat.

— Új postahivatal Aradmegyében. A nagy váradi kir. posta- és táviráda igazgatósága Arad vármegye Nagykamarás községben működő posta-ügynökséget 1908. évi április hó 21-én postahivatali alakítja át. A postahivatal posta-mesteri kezelsében teljes fel- és leadó szolgálattal és a postatakarékpénztár közvetítő hivatala gyanánt fog működni. A postahivatal postai összeköttetés: Almáskamarásról a bánykúti pályaudvarra és vissza egyszer közlekedő egyfogatu kocsi-küldőncjártat útján fogja nyerni. A postahivatal forgalmi körébe Nagykamarás községet és a nagykamarási tanyákat fogja beosztani.

— A kórista főszerepe. Sohasem játszott nagy szerepet, mert csak a kórúst fujta művészpályája alatt Raffay István, a kaposvári színház kádatosa. Pedig egész bizonyos, hogy életének leghőbb vágya egy főszerep volt — drámában vagy tragédiában — s ezt az egyre később kitűnő szerepet, miként annyi sok más, ambiciótól hevülő kóristatárs, hasztalan várta: a színpadon nem termett a számára szerep. De amit megtagadott tőle a zord direktor, megmosta számára a nem kevésbé mostoha sors. A kórista ezúttal főszerepet játszott. Tragédiában, amely véres és sötét. A napokban hazament szülőfalujába, Mélykútra Raffay István. Az atyafiság szívesen fogadta s a bátyját elvitte mulatni. Mulatás közben összeházasított a két testvér s az idősebbik boros fővel rohant az ücscsének és később annak szívébe szúrta. Szegény Raffay István azonnal meghalt. Ez egyetlen első és utolsó szerep eljátszása után végképen búcsút mondott a színpadnak, sőt az élet színpadának is.

— Román színek egy temetésén. E cím alatt megjelent cikkünkre vonatkozóan Popovics János berza román lelkész nyilatkozatot küldött hozzánk. Ebben kijelenti, hogy őt a borosjenői főszolgabíró ok nélkül ítélte el s nem felel meg a valóságnak az, hogy ő csak románul akart beszélni a tárgyaláson. Azt is különösnek tartja, hogy ugyanaz a főszolgabíró ítélkezett felette, aki vele pörben áll.

— Vakmerő rablótámadás. Budapesti tudósítónk jelenti: Vakmerő és alias merénylőtörtént ma délelőtt tizenegy óra tájban a Bástyá-utcában. Ramann József tizenegy éves gimnazista, egy jómódú mészáros fia haza felé

tartott. Mikor a 19. számú ház elé ért, hirtelen e'bbe ugrott egy munkás külsejű ember, a meglepett fiut karon ragadta és berántotta a ház kapuja alá. Ott éles kést rántva elő-le-szurással fenyegette az ifjút, ha kiáltani mer és ha nem követi őt a házból levő lakására. A halálra rémült diák kénytelen volt engedelmessé válni, mire támadója a hosszú udvaron végig egészen hátul egy kis szobába vezette. A szobában elvette a fiu pénztárcáját, két aranygyűrűjét, majd pedig erkölcstelen merénylőt követelt el ellene. Azután kilökte a fiut az ajtón és megfenyegette, hogy agyonszurja, ha zajt mer ütni a házból. A kifosztott és megbecsületelt fiu sírva rohant apjának a központi vásárcsarnokban levő üzletébe és elpanaszolta, hogy mi történt vele. Az apa nyomban a főkapitányságra sietett és bejelentette a galád támadást. A fiu mellé két detektívot adtak és serra járták a Bástyá-utca környékén azokat a kocsmákat, ahova a munkások szoktak járni. A vámbáz közelében egy kocsmában a fiu ráismert támadójára, akit a detektívek elfogtak és a főkapitányságra vittek. A merénylő *Vojcsics* János gabona munkás megvallotta bűnét, de azzal védekezik, hogy részeg volt. A rendőrség letartóztatta.

— Vagdalkozó csendőr. Egy csendőr különös cselekedetéről értesítették ma az aradi csendőrszárnyparancsnokságot. Az aradmegyei Gurba községben tegnap este *Oala* Pál román legény meglátogatta *Serbán* Tódorné leányát, a 15 éves Rebekát, akinek a fiu udvarolt. A szobában találta *Boszky* Mihály gurbai csendőrt, aki idelegetni kezdte a tiltakozó leányt. A szerelmes fiu erre kiutasította a szobából *Boszkyt*. A csendőr ettől annyira megdühösödött, hogy kardot rántott és a román fiu arcát összevagdalta. A leányt ma betegesen szállították a borosjenői kórházba. Az inzultusról távirati jelentést küldtek az aradi csendőrségnek, anonnét *Szabó* István hadnagy kiment, hogy a vizsgálatot megtartsa.

— Elgázolás. Ma, a kora délutáni órákban izgalmas és kínos jelenet játszódott le a *Széchenyi*-utca sarkán, a Hungária kávéház előtt. *Biris* György egyfogatu bérkocsis, a 33-ik számú fogat kocsisa okozta azt az óriási felháborodást, mely majdnem egy amerikai linchélsben végződött. Az utca sarkán ugyanis *Baross* Zsigmond és *Heppes* Aladár vármegyei főtitkarszervezők kocsija egy agg emberen ejtett halálos sérüléseket. Gyermán János 68 éves szobafestőt, aki a pénzügyi palota felől tartott a *Széchenyi*-utca felé, a sarkon a fogat elütötte. A kocsis rudja a szobafestő koponyáját szétverte, ez esett s a lovak rajta tapostak. Ajultan feküdt a közvezeten, mikor egy rendőr odaérkezett s felszólított egy bérkocsist, hogy álljon elő, mert a súlyosan sérült embert gyorsan kellett a kórházba szállítani. A szívtelen kocsis azonban kerekén megtagadta a segédelmet. Az embertelen eljárás annyira felbőszítette a jelenet tanult, hogy ráakartak támadni s megakarták linchélni a kocsist. Botok és öklök emelkedtek feléje. A rendőrség közbelépett s lecsendesítette a jogosan felzuduló tömeget. A halállal viódó embert a 31-es számú bérkocsin eközben a kórházba szállították, ahol sebeit kimosták és bekötötték. Életbenmaradásához kevés reményt fűznek az orvosok. A rendőrség megindította az eljárást.

— Fellázadt foglyok. *Pensab*-ból táviratozók: A kormányzósági börtön 11 politikai foglya tegnap este két felvigyázót leszurt és egy harmadikat megsebesített. A foglyok ezután a cellák fedelzetén csúszkáltak rézen az épület tetőjére másztak fel. Onnan bombát dobtak az udvarra és ágyneműből sodort köteleken igye-

keztek leereszkedni. Amidőn az öt egyiküket lelőtte, a többiek ismét igen jelentékeny robbanó erejű bombát vetettek és a füstben megmenekülni igyekeztek. Sikerült is nekik a megszöri kijutni, itt azonban feltartóztatta őket a rendőrség és a börtön őrsége és hetet lelőtt közülük; a többi háromnak sikerült megmenekülnie.

— Elfogott betörők. Lapunk mai számában megírtuk, hogy a legutóbbi vásár alkalmával a *Karaffa* testvérek egy sátrat felvagtak s abból hatvan korona készpénzt és árukat loptak el. A kisebbik börtöncsemetét még a vásár napján elfogták. Természetesen tagadott, mint a parancsolat. A menhelybe szállították, ahonnan tegnap megszökött. Ma délelőtt aztán ismét a rendőrség kezébe került bátyjával együtt s beismerték, hogy a vásár alkalmával a betörő-bravurát ők követték el.

— Merénylét a Tattersalnál. Budapestről írják: A Tattersal környéke az esti és éjjeli órákban meglehetősen elhagyatott. Dacára annak, hogy a rendőrorjáratok ezen a vidéken gyakran cirkálnak, gyakran fordulnak elő bicskázások és verekedések. Az éjjel arra ment Czima János szabósegéd és látta, hogy több ember leteper egy nőt és erkölcstelen merénylőt követnek el ellene. A nő segítségére ment, de a merénylők bicskával támadtak rá és Czima menekülni volt kénytelen. Elfutott a keleti pályaudvarra, onnan rendőrökkel ment a helyszínre és még ott találták az egész társaságot, mely csak a rendőrök érkezésére futott szét. Elfogták közülük *Surányi* Márton loápolót, *Német-Pandur* Sándor kocsis és *Jasty* János foglalkozás nélküli embert. A többi elmenekült. Az egész társaságot bevitték a főkapitányságra.

— Rumcompositio 1 literhez 20 kr. Likör aroma 1 literhez 80 kr. Vajtek és Weisznál. 191

TORVÉNYKEZÉS.

Gyilkosság az aradi fogházban.

— *Esküdtársi tárgyalás.* —

Ma tárgyalta az esküdtszék az áprilisi ciklus utolsó bűnyüget.

A vádlott többszörösen büntetett gonosztevő és lopás miatt jelenleg az aradi fogházban két évi büntetését tölti ki. az ügy tanui pedig a fogház hét rabja, két főgnázör és *Dezsőfi* fogházfelügyelő.

Ez év február elsején *Morodár* Jakab világi földműves, akinek büntetéséből már csak négy nap volt hátra, a fogház munkatermében dolgozott tizenegyzöld rabtársával. Murka közben *Morodárnak* szótárája támadt *Lőrinc* Zs. Károlyival, aki társát oly szerencsétlenül lökte mellbe, hogy az hátrassett és fejét az ajtót erősítő termésköbe ütötte. *Morodár* sebe vérzett ugyan, de a sérülés jelentéktelennek látszott. Két nap múlva azonban *Morodár* koponyarepedés következtében meghalt.

Halált okozó súlyos testlértés miatt került *Lőrinc* Zs. Károly az esküdtek elé. A vádlott, aki a polgári életben kosárfonósegéd volt, meglepő értelmességgel valóságos szónoklatot intézett a bírósághoz. Tagadta, hogy fogolytársát ő mellbe ütötte és azt állította, hogy *Morodárt* *Oana* Ferenc fogházör vágta a földnöz és ekkor üthette bele fejét a köbe.

Az elnöknek arra a kérdésére, miért nem akart a vizsgálóbíró előtt vallani, azt felelte, hogy félt az örök ellen vallomást tenni, mert azok nagyon megkínózták volna a fogházban.

A tárgyalást *Köller* János kir. ítélőtáblai bíró vezette, szavazóbírók voltak: *Aknay* Andor és *Nagy* József kir. törvényszéki bírók. A vádat *Kovács* József kir. ügyész, a védelmet pedig *Neumann* Miksa ügyvédjelölt, *Tamasdán* Líviusz dr. helyettese képviselte.

A kihallgatott tanúk jórészt a vádlott ellen vallottak és azt állították, hogy *Lőrinc* tényleg bántalmazta *Morodárt*.

Itélőhozatalra ma nem került a sor, mert

a tanukihallgatások után az elnök a tárgyalást félbeszakította és folytatását holnap délelőtt kilenc órára halasztotta.

§ Az altrwista betörő Budapesti tudósítónk írja: Barta Miklós és Szalai Miksa 16 éves suhancok a múlt év decemberében társas viszonyba léptek, hogy a téli nyomor idején könnyebben megoldhassák a kenyérkérdést. Egyéb kerestet híjján betörésre fanyalodtak. Az első próbát követte a többi, mig nem rajtavesztettek. A vizsgálat során kitűnt, hogy csak napvilágnál gyakorolták a lakásnyitogatás mesteriségét és épen ezért különös előszeretettel keresték fel a klinikai alkalmazottak lakását. Rendszerint azt a módszert követték, hogy Szalai behatolt a bezárt lakásokba. Barta pedig az esetleges meglepetésekre való tekintettel őrt állott. Ma tárgyalta a bűnügyet a budapesti büntetőtörvényszéknél Jamnicsky bíró tanácsa. A tárgyaláson nagy meglepetésre Barta Miklós magára vállalta az összes bűncselekményeket és Szalait mindenképen ki akarta húzni a csávából.

— Miért követte el a betöréseket? — kérdezte Bartától az elnök.

— Erdélyből, Bődömjalfuról jöttem föl a fővárosba; éhes voltam a mesteriségből nem tudtam megélni.

— Mi a mesterisége?

— A magas gépipar.

— Szalaival mikor ismerkedett meg?

— Nem ismerem, kérem, sohasem. Itt a bíróságnál találkoztam vele először.

— Hiszen együtt követték el a betöréseket.

— Az tévedés. Én magam törtem be mindenüvé. Szalai csak semmi része nem volt azokban.

— Hát maga védőbeszédet mond a társa mellett?

— Nem, csak az igazságot mondom.

— Micsoda érdek vezeti magát abban, hogy Szalait kimentse?

— Semmi, csak az igazság.

Szalai Miksa vallomásában nem cífolta meg Bartát, hanem ő is azt erősítette, hogy soha életében nem látta Barta Miklóst.

Mint hogy az igazságot nem lehetett kideríteni, az ügyész indítványára a bíróság elnapolta a tárgyalást és a következő tárgyalásra beidézte tanukul azokat a detektíveket, akik tettenérték és leartóztatták a betörőket.

KOZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— A pécskai téli gazdasági tanfolyam bejárása. Az aradmegyei gazdasági egyesület a vezetése alatt álló pécskai téli gazdasági iskolában az elmúlt tél folyamán már a tizedik gazdasági és háziipari tanfolyamot rendezte. A tanfolyamon 41 tanuló vett részt, akik 401 darab gazdasági, 164 ruha, 27 piaci, 9 kenyér, 24 száritó, 10 csibe, 19 kocsiföldal kosarat és 787 darab különféle nagyságu cirokseprűt készítek.

— A lippai takarékpénztár május 8-án rendkívül közgyűlést tart a jelenlegi 120,000 K. alapőke felemelése tárgyában.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.

Budapest, április 16

Amerika $\frac{1}{2}$ -el magasabb, 10 fillérrel magasabb áruk.

Az áruk 50 kilónként számítva:

	Déli szárlat	5 órai szárlat
Buza ápriliara . . .	9.75—9.76	10.90—10.91
Buza májusra . . .	9.82—9.83	10.93—11.94
Buza októberre . . .	9.27—9.28	9.38—9.39
Zab ápriliara . . .	7.01—7.07	7.10—7.11

Rozs ápriliara . . .	9.40—9.41	9.45—9.46
Rozs októberre . . .	8.00—8.01	8.09—8.10
Tengeri májusra . . .	6.38—6.39	6.38—6.39

Zárul 6 óráig

Osztrák hitelrészvény	635
Magyar hitelrészvény	74335

Holnap, április 17-én nagypénteken a tőzsde zárva marad.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Április 16. —

Magyar elsőrendű: Oreg nehéz páronként 400 kilogrammon feletti súlyban — fillérig; közép páronként 40—400 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon feletti súlyban 126—128 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban 130—132 fillérig; könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban 130—132 fillérig. Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon feletti súlyban — fillérig; közép páronként 240—260 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig. Sertéslelétszám: Április hó 13 napján volt készlet 30,177 darab. Április 14. napján főlhajtatott — darab, április 14. napján elszállított 207 darab, április 15. napjára maradt készletben 29,970 darab. A hisotti sertés üzlet irányzata: Kellemezőbb.

Időjárás.

Az országos meteorológiai intézet jelentése.

1908. április 17-én.

Enyhe.

Elvélve csapadék.

IDEGENEK ARADON.

— Április 16. —

Fehérkereszt-szálloda. Szehner Sándor tanár Siklós. — Gold József gyárigazgató Debrecen. — Nissim János utazó Temesvár. — Koppola Károly utazó Haselbart. — Tomcsányi Pál gyógyszerész Selmechánya. — Deutsch Lipót utazó Budapest. — Kahne Adolf utazó Bécs. — Oesterreich Elemér utazó Budapest — Mercz Gáspár szabó Budapest. — Spitz Gyula utazó Budapest. — Westberger Vencel gazdálkodó Beél. — Vass Ignác dr. orvos és fia Szeged

Központi szálloda Bachner Róbert utazó Budapest. — Brenye Mór utazó Budapest. — Löw Ernő mérnök Debrecen. — Mihaluk György dr. adjutáns Budapest. — Montrá György jegyző Kúvin. — Tolnay Lajos dr. ügyvéd Decser. — Mesko Sándor főispán Makó. — Hervay István alispán Makó. — Farkas József polgármester Makó.

Vass szálloda Grész Lajos utazó Budapest. — Szkenderovits József utazó Budapest. — Barcz B. dr. ügyvéd Kiszénó.

Pannonia szálloda. Kintzig Ignác utazó Szeged. — Fidy Lajos földbirtokos Németh. — Beles Ágoston lelkész Simánd. — Kelemen Mór mérnök Budapest. — Erling Vendel tanító Ujpanát. — Horovits Sámuel vállalkozó Kolozsvár.

Nemzeti Színház.

Péntek, 1908. évi április hó 17-én:

Nincs előadás.

Uj képek.

Szenzációs érdekességek.

Egy hadihajó vízrebocsajtása.

Tránia színház.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadságtér mellett.)

Műsor 1908. április hó 17-én, pénteken:

1. Elveszett laggomb. Kacagató. — 2. Kis japán leány. Dráma. — 3. A csodadoktor. Kacagató — 4. A bátorság használta. Dráma. — 5. Kiváncsi gyakovnok. Kacagató. — 6. Nagy akadályverseny Uptonban. Sportkép. — 7. Csillagász sora. Színes kép. — 8. Róma hadihajó vízrebocsajtása az olasz király jelenlétében. Látványosság.

Minden előadás alatt katonazene játszik. — Cukrászda. Előadások hétköznapokon délután 5 órától kezdve este 10 óráig.

Husvét első napján

este fél 9 órakor lesz megtartva a Nyomdász Szakegyletnek a „Gutenberg” dalárda közreműködésével a városi liget összes termében rendezendő táncmulatsága.

NYILTTER.*

Ertesítés!

Aradon, Atzél Péter-utca sarok, a színház főbejáratával szemben, Zrinyi-utca.

Van szerencsém értesíteni Arad és vidéke nagybecsült közönségét, miszerint a közelgő idény bealtával raktáromat mindenemű bőrökkel felszereltem, melyből a legzebb és legjobb kivitelű 581

uri és hölgy cipőket

készítek,

miért is becses rendelésüket kérem, vagyok kitűnő tisztelettel

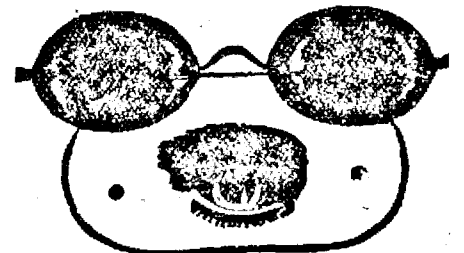
WOLF J.

Elsőrendű létszerész üzlet.

DICK-SÁMU

óra és látóeszköz

Arad, Andrassy-tér és Weizsár János-utca sarkán

Mind az javit mindennemű órákat két évi jótállás mellett a legolcsóbb áron. Raktáron tart mindennemű színházi látóeszközöket a legkülömbözőbb kiállításban, legfinomabb lorgnettek, orrcsiptetők és szemüvegek, arany, ezüst, nickel és tekerős-béka csont keretekben, legjobb üvegekkel.

Nagy raktár sűrűségi fokmérőkben, bor, must és szesz részere, továbbá mindenféle hőmérők, mindennemű kivitelben.

Szemüvegek és orrcsiptetők orvosi rendelést szerint azonnal készíttetnek.

Kerekes Pál

gép harisnya készítője

ARAD, Kossuth-utca 66. szám.

Elfogad megrendeléseket új harisnyák megkötésére, használt harisnyákat megtejelésre. Készít mindennemű férfi női és gyermekharisnyákat minden színben és erősségben. Továbbá gamasnit, alsósoronyt, kezttyüt, gyermek-ruhát, alsó inget és nadrágot trikót derekat, hálósapkát, térdmalmegítőt stb. 501

Olcsó áruk, nagy megtakarítás!!

Angol öltöny és felöltő szövet újdonságok megérkeztek a kizárólagos posztó gyári raktárba

Leichner és Fleischer Arad, Szabadság-tér 17.

Angol női costum kelmék nagy választékban

**Legolcsóbb, legjobb
bevásárlási forrás
háztartási szükségletek
fedezésére.**

A J Á N I J U K.

Arcz-cremek	Fogpasták
Illatszerek	Fogkefék
Hölgyporok	Szájvizek
Kölni vizek	Szappanok
Fogporok	Hajvizek
Fogcremek	Szoba-illatok

VOJTEK ÉS WEISZ
drogueria és parfümeria nagykereskedése

ARADON.

Veszek

urasságoktól használt nyári és téli férfi-ruhákat, utazóbundákat, háló, ebédlő és más butorokat

a legmagasabb áron veszek és eladok. Kívánatra vagy levélbeli meghívásra házhoz is megyek.

Menczer Márton

Arad, Árpád-tér 5. sz.
(Izraelita templom épület.)
Kérem a cégre ügyelni!

**Könyvkötészetünkben
egy ügyes fiu
tanulónak**

fizetéssel
felvétetik.

Bővebbet a kiadóhivatata ba.

Telefon 3-33. Telefon 3-33.

Eddig felülmulhatatlan, legjobb és legújabb szerkezetű, saját gyártmányu, 50%-os jégmegtakarítással

jégszekrények

dus választékban raktáron

Kohn József

Arad, Andrassy-tér 13. szám.

Minorita palota. 1669

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

9089-1908.

Hirdetmény.

A fiúmei cs. és kir. haditengerészeti akadémiában az 1908/9. iskolai év kezdetén mintegy 35 ingyenes, féldíjmentes kincstári, illetve fizetési és alapítványi hely fog betöltetni.

A részletes felvételi feltételek a városi katonai ügyosztályban betekintheők.

Arad, 1908. évi március hó 28.

A városi tanács.

Költözők figyelmébe.

Villanyvilágítás, villanycsengő berendezés és javításokat, petroleum lámpák átalakítását gáz és villanyra legolcsóbban, szakszerűen végzem.

Lusztterek gáz és villanyra, gyári áron eladok, továbbá Auer égők, izzólámpák, gyöngyrotok és üveg felszerelések.

Diamant Ferencz,

Atzél Péter-utca 2., színház főbejárataival szemben. (Bohus-udvarban.)

Telefon szám 151.

Nagy
könyvkötészet.

ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

KÖNYVNYOMDÁJA

ARADON, JÓZSEF FŐHERCZEG-UT 22. SZ.

Betű-
főmunkáse.

Rövidje
minden berendezett és
a mai kor igényeit
teljesen megfelelően tel-
szerek

NYOMDÁJÁT,

hol mindennemű nyom-
tatói munkák gyorsan,
pontosan és a legme-
dnerbebb kivitelben ja-
tányos árban készített-
nek el.

Eljegyzési és
esküői kár-
tyák, pontos
és csinos ki-
... utfelben ..

Aradi Közlöny
a legnagyobb és legelter-
jedtebb vidéki politikai
napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Helyben:
1 évre . . . 24 korona.
1 hónap . . . 2 korona.

Valahon:
1 évre . . . 28 korona.
1 hónap . . . 2 kor. 40 f.

Szerkesztéségi telefon 857.
Kiadóhivatal . . . 151.

10245—1908. szám.

Versenyárgyalási hirdetés.

Az aradi m. kir. jószágigazgatóság pályázatot hirdet a Krassó-Szörény-megyében fekvő Tergovest községben építendő 10 telepsház építési munkálataira, mely munkálatok munka nemek szerint csoportosítva fognak vállalatba adani. És pedig egy-egy telepsház után:

1. A föld, kőműves és cserépfedő munkákra anyaggal együtt 1566 K. 60 fillér
 2. Az ácsmunkákra anyag nélkül, de vasszegek, kapcsok stb. hozzáadásával ... 148 K. — fillér
 3. Az ácsmunkálatokhoz szükséges faanyagra 526 K. 76 fillér
 4. Az asztalos, lakatos, mázoló, üveges munkákra anyaggal együtt 162 K. — fillér
- költség van előirányozva.

Pályázni csakis az összes 10 ház egy-egy munkacsoportjára lehet.

A szóbeli és zárt írásbeli versenyárgyalás a bálinci kincstári telepkezelőség hivatalos helyiségében 1908. évi május hó 14-ik napján délelőtt 10 órakor fog megtartatni.

Ajánlattevő az ajánlott összeg öt (5) %-ának megfelelő készpénz, vagy elfogadható értékpapirokból álló bántpénzzel terhelt, ivenkint 1 koronás bélyeggel ellátott, lepecsételt és kellő felirással ellátott írásbeli ajánlatot a szóbeli versenyzés előtt benyújtja. Az ajánlatnak tartalmaznia kell ajánlattevő azon nyilatkozatát, hogy ő a versenyárgyalási és szerződési feltételeket ismeri s magát azoknak aláveti.

Ajánlatban az ajánlott összeg számokkal és betűkkel világosan kiirandó.

A bálinczi kincstári telepkezelőségnél a tervrajz, költségvetés és a feltételek a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Elkészett ajánlatok, utóajánlatok, vagy táviratok nem fognak figyelembe vétetni

A kincstári jószágigazgatóság fentartja magának azon jogot, hogy a beérkezett szó és írásbeli ajánlatok közül szabadon választhat. 1666

Aradon, 1908. évi április hó 13 án.

(Utánnomás nem díjaztatik.) Magyar királyi államjószágigazgatóság.

Tápértékben leggazdagabb,
Hatásában felülmulhatatlan
• Hajós-féle kellemes ízű
Csukamájolaj.

Gyermekek és felnőttek által egyaránt kedvelt.

Ára egy üvegnek 2 korona. 241

Fagydagánatok elmulasztására
Fagyviszketegség biztos megszüntetésére

kitűnő hatású szer a Hajós-féle

FAGYBALZSAM.

Egy üvegnek az ára 70 fillér.

Tyúkszem már nincs többé!!

Igy kiáltanak ezren meg ezren, akik a Hajós-féle

ANAGALLIN

használták. Ára egy üvegnek utasítással 70 fillér.

Fenyőillat a szobában. Ára 70 fillér.

Ibolya, Gyöngyvirág és Heliotrop szobaláték, üvegje 70 fillér.

„Never“ amerikai gummikülönlegesség, a képzelhető legjobb óvszer. 6 drb. egy eredeti fémdobozban 2 kor.

Fenti szerek valódi minőségben kaphatók:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyszerészeti laboratóriumában

Arad, Andrássy-tér 26. sz., a megyeházzal szemben.

DISZMŰMUNKÁK

MONITROZÁSOK

IRÓMAPPÁK.

TELEFON 151. SZ.

ARADI NYOMDA
RÉSZVÉNY TÁRSASÁG

KÖNYVKÖTÉSZETE

Arad & csatló városok polgárai

ÁRNYÉK ÉS LEONORINERESZ

PERKEL FELSZERELT

KÖNYVKÖTÉSZETEINKET,

MOL A LEGELEGYSZERŐBB BEKÖTÉSZE

FOGVA A LEGPÉNYESEBB NYELTIRÉS

DISZKÖTÉSZEKET TUDJUK KÉSZÍTENI

DISZDOBOZOK

FÉNYKÉPTARTÓK

AMATŐR KÖTÉS.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AKINEK

Ismerettség híján

házasításra,
nevelésre,
Életrajzra,
könyvelésre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztára,
kulcsárura,
vinszellésre,
kertészre.

kulcsárura,
gazdasszonyra
szakácsnőre,
szobaleányra,
házi- vagy
irodaszolgára,
pénzbeszédőre
házmesterre,
stb.-re
van szüksége.

AKI

eladni kíván

butort,
songorát,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát.

üzletet,
műhelyt,
lakást stb.;
vagy

AKI

bérbeadni kíván

birtokot,
házat,
vadászterü-
letet,

halászatot,
telket,
kocsit,
lovat,

AKI

mindentek vétel vagy bérbevételei cső-
jából keresi;

AKI

valamely állást betölteni kíván: legbisto-
sabbban ér csőlt, ha az

„ARADI KÖZLÖNY“

kis hirdetési

rovatát használja.

Német kisasszony

állást keres kisebb gyermekek
mellé. Levelek M. K. jelíggel
Gurahoncz poste restante külden-
dők. 1673

Egy fűszer üzlet berendezés

olcsón eladó. Czim a kiadóhiva-
talban. 1627

Cséplőgép eladó.

Első magyar gazdasági gépgyári
gyártmányu 4 és fél lóerős hat
nyomással jár, teljesen jó karban
helyszüke miatt olcsón eladó. Bő-
vebbet Tóth Bélánál Arad, Varjassy
József-utca 11. 1659

A József főherceg-uton

emeletes ház, pincével és a kör-
utig terjedő telekkel, eladó. Bőveb-
bet e lap kiadóhivatalában. 1647

Kiadó

május 1-re Ferdinánd-u. 8 szám
alatt a kaputól jobbra levő föld-
szintes lakásban az előszobából
külön nyíló egy udvari és egy 2
ablakos utcai szoba, butorral, vagy
anélkül (lehetőleg hölgynek). Tuda-
kozódhatni az ott lakó urnónél.
Bővebbet a hirdetőnél kinek címe
megtudható az „Aradi Közlöny“
irodájában. 1617

Világosan

A motor állomáshoz közel 1400
□-öl amerikai oltott szőlő új kol-
nával ellátva előnyös áron eladó.
Tudakozódhatni Leszich Gábor ék-
szerésznel Békés-Csabán. 1558

Kiadó egész emeletből álló

elegáns, kényelmes uri lakás für-
dőszobával, május elsőtől, Szent
László-utca 5. — Ugyanott elegán-
san butorozott kényelmes utcai
szoba kiadó. 1607

Jég,

kristály tiszta. Kapható havi
bérletben naponta házhoz szállítva.
Petőfi utca 7/a Telefon 199. szám.
1081

Tanuló fizetéssel

alkalmazást nyer Kerpel Izsó könyv-
és papirkereskedésében. Ugyanott
egy jó állapotú tolószék olcsón el-
adó. Kerpel Izsó könyv- és papir-
kereskedése Aradon, Andrassy-tér
20. Telefon 385. 212

Hegyi bor

1907. évi, korcsmárosok vagy fo-
gyasztási szövetkezetek részére hor-
dónként is eladó. Felvilágosítást
ad Vojtek Alajos Arad. 1653

Csutora- és Illés-utca

27. számú sarokházban egy kovács
műhely május 1-től kiadó. Bőveb-
bet Aradi és Csanádi Egyesült Vas-
utak palotájában a házmesternél.

Tavaszi Blouse Album

igen változatos eredeti francia
blouse mintákkal. Ára 1 kor. 50
fill. Aradon kizárólag **LAGUSZ I.**
és **FIA** könyvkereskedésében kapható. 201

Két szobás utcai lakás

minden hozzátartozóval kiadó. Bő-
vebbet Aranykéz-utca 20. sz. alatt.

Könyvelő,

ki a gépirást is bírja, május 1-ére
állást keres. — Cim a kiadóhiva-
talban.

Egy szép magas

2 szobás lakás minden hozzávaló-
val azonnal kiadó Thökölyi Imre-
utca 37. sz. a.

Veszek könyvtárakat

és hangjegyeket. Minden újdonság
raktáron. Antiquar könyvek. Könyv-
tárak berendezése. Nyomatványok
elkészítése. Rongált dobozu levél-
papirok kiárusítása. Égető appará-
tusok. Kölcsonkönyvtár. Kerpel Izsó
könyv- és papirkereskedése, Ara-
don. 212

Alkalmi vétel.

Remek diszlelvélpapír. Finom olaj-
nyomatu műlapok, husvéti és egyéb
képeslapok nagyban K. 2.40-től.
Imakönyvek. Kölcsonkönyvtár, anti-
buarium. Tolnai világlapja összes
kedvezményekkel. Krausz Paula
könyv és papirkereskedése Szin-
házépület. 995

Meghívó!

A Déznai takarékpénztár részvénytársaság

részvényesei ezennel meghívtnak a

Déznán 1908. május 3-án délelőtt 11 órakor
a „Déznai Népbank“ helyiségében tartandó
alakuló közgyűlésre,

melynek tárgyai a következők:

1. Az alapítók jelentése.
2. Határozat hozatal a tervezett részvénytársaság meg vagy meg nem alakulása tárgyában.
3. Az alapszabályok megvitatása és megállapítása.
4. Az első igazgatóság kinevezése.
5. A felügyelő-bizottság megválasztása.
6. Az alapítóknak adandó felmentvény.
7. Esetleges indítványok.

Déznán, 1908. évi április hó 16-án

Az alapítók nevében:

Dr. Suciú János, s. k.

1675

1451

Permetező javítások elfogadtatnak.

M. kir. szabadalmazott

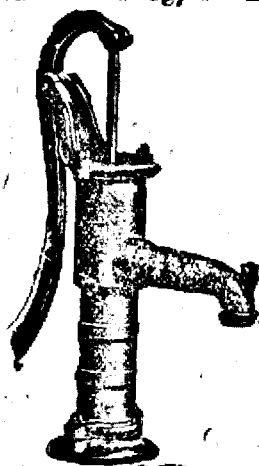
Borszivattyúk

és hozzá való legjobb minőségű
gummi csövek legolcsóbb gyár-
árakon.

A szivattyú hengerből a bor utolm
seppig kifolyik, a szőlő magvak
léjak és egyéb tisztátalanságot
azonnal továbbítottatnak, ezáltal a szí-
vattyú nem remlik és a bort nem
ronthatja, a gépezet jó működé-
sért 3 évi jótállás, ingyen javítás

Tűzi fecskendők

Selyő szelepekkel. Közsé-
geknek legalkalmasabb,
mert homokos és sáros víz hasz-
nálatánál sem tagadják meg a
szolgálatot, — a gép jó működé-
sért 3 évi jótállás (ingyen javítás),
hozá való országos egységes csa-
varok és a legjobb minőségű belüli
gummirögzített
kendercsövek
a legolcsóbb
árban.

Kutak

a hozzávaló
csövekkel
olcsóbbak és
jobbak, mint
bármely belüli
vagy külső
gyárban.

Hönig Otto

1. királyi szabadalmazott tűzi fecskendő
és szivattyú készítő. 351

Arad, Rákóczi-utca 27. sz.

1665—1908. pm.

Pályázati hírdemény.

Arad szab. kir. város törvény-
hatóságánál megüresedett 2200 ko-
rona évi fizetéssel és 440 korona
lakbér illetményvel javadalmazott
fogalmazói állásra pályázatot hir-
detek és felhívom azokat, kik az
1883. évi l. t. cz. 5. §-ában meg-
határozott képzettséggel bírnak és
az állást elnyerni óhajtják, hogy
képzettségüket igazoló okmányok-
kal felszerelt pályázati kérvényü-
ket hozzám 1908. évi május hó
5-ig bezárólag nyujtsák be. Az el-
késve érkező pályázatok figyelembe
nem vétetnek.

A város közönsége szolgálata-
ban nem álló pályázók egészségi
állapotukat hatósági orvosi bizo-
nyítvánnyal igazolni kötelesek.

Aradon, 1908. április hó 15.

Varjassy,
polgármester.

Póthírdetmény.

A világosi kir. járásbírótság,
mint telekkönyvi hatóság közhírre
teszi, miszerint az ujszentannai
Népbank végrehajthatónak, Tóth
Lajos gyoroki lakos végrehajtást
szenvedett elleni 782 korona és
járulék iránti végrehajtási ügyé-
ben 1142 908. sz. a kibocsá-
tott árverési hírdetményben a
kovaszinci 2052. sz. tjkvi A. +
1. sor 4558. hrsz. a szőlőre és az
A. + 8. sor és 714, 715.
hrsám alatti beltelkes házra
40 korona és 842 korona ki-
kiáltási árban Kovaszinc község
házához 1908. évi május hó 2
napjának délelőtti 9 órájára kitü-
zött árverés az 1881: LX. t. cz.
167. §-a alapján az aradhegyaljai
takarékpénztár r. t. végrehajtató
érdekében is 600 kor és 3500 kor.
tőke követelése s járulékai kielé-
gitése végett megtartatni fog.

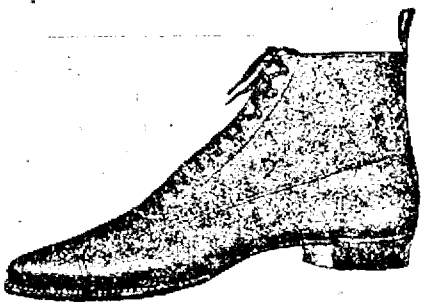
Kelt Világos, 1908. évi március
hó 9-ik napján.A világosi kir. bíróság mint
telekkönyvi hatóság.Nagy,
kir. járásbíró.

1676

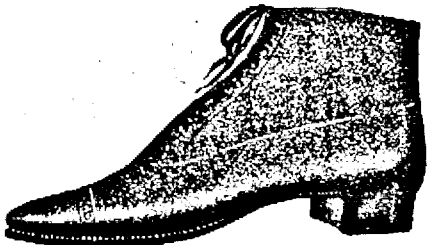
FISCHER CIPŐK

nagy áruháza

Kizárólagosan elsőrendű helybeli kézimunka!

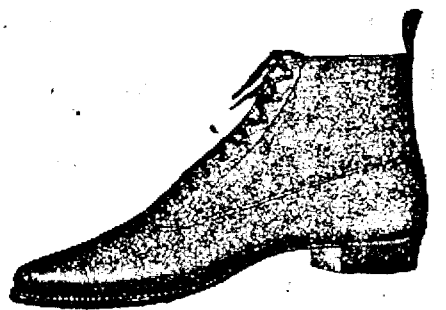
Elsőrendű kézimunka. Férfi strappa cipő boxbőrből. Ara forint 5.75.

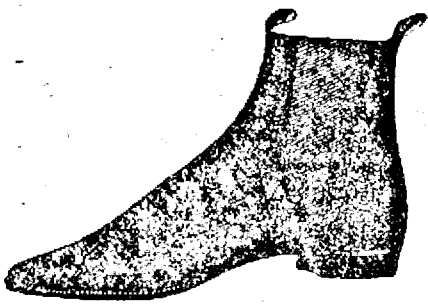
Elsőrendű kézimunka. Uri cipő finom box bőrből, elegáns forma. Ara forint 7.50.

Elsőrendű kézimunka. Uri cipő a legfinomabb chewro bőrből, gyönyörű szabás. Ara forint 7.75.

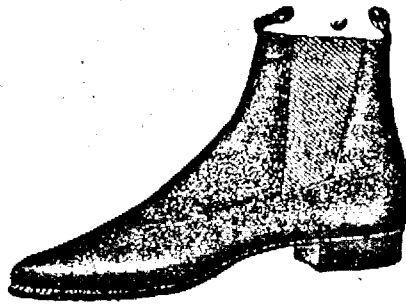
Elsőrendű kézimunka. Férfi cipő finom chewro bőrből. Ara forint 6.50.

Elsőrendű kézimunka. Férfi cuggos cipő, finom box bőrből, kényes lábknak. Ara forint 5.50.

Elsőrendű kézimunka. Uri cipő valódi amerikai formában, a legfinomabb box bőrből. Ara forint 7.50.

Elsőrendű kézimunka. Uri cuggos cipő a legfinomabb párisi chewro bőrből. Ara forint 6.75.

Elsőrendű kézimunka. Uri cipő valódi párisi chewro bőrből, amerikai szabás, fűzős vagy gombos. Frt 8.25.

Elsőrendű kézimunka. Női fűzős cipő box bőrből, kitűnő minőségű. Ara forint 5.50.

Elsőrendű kézimunka. Női fűzős cipő, legfinomabb chewro bőrből, rendkívül elegáns. Ara forint 6.25.

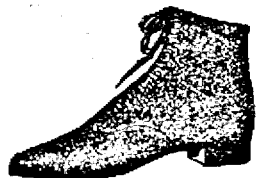
Elsőrendű kézimunka. Női fűzős cipő barna chewro bőrből, elegáns forma. Ara forint 5.90.

Elsőrendű kézimunka. Női gombos cipő legfinomabb chewro bőrből, gyönyörű forma. Ara forint 6.50.

Elsőrendű kézimunka. Női cipő finom box bőrből, kitűnő minőségű. Ara forint 5.90.

Elsőrendű kézimunka. Gyermekcipő erős felső bőr és erős talp. Ara forint 2.50, 3.—.

Elsőrendű kézi munka. Női cipő kivágott finom valódi chewro bőrből. Ara forint 4.75.

Elsőrendű kézimunka. Női chewro félcipő, elegáns szabás. Ara forint 4.90.

Elsőrendű kézimunka. Női félcipő, finom barna chewro bőrből. Ara forint 5.—.

Finom erős félcipő. Ara forint 3.25, 3.75.